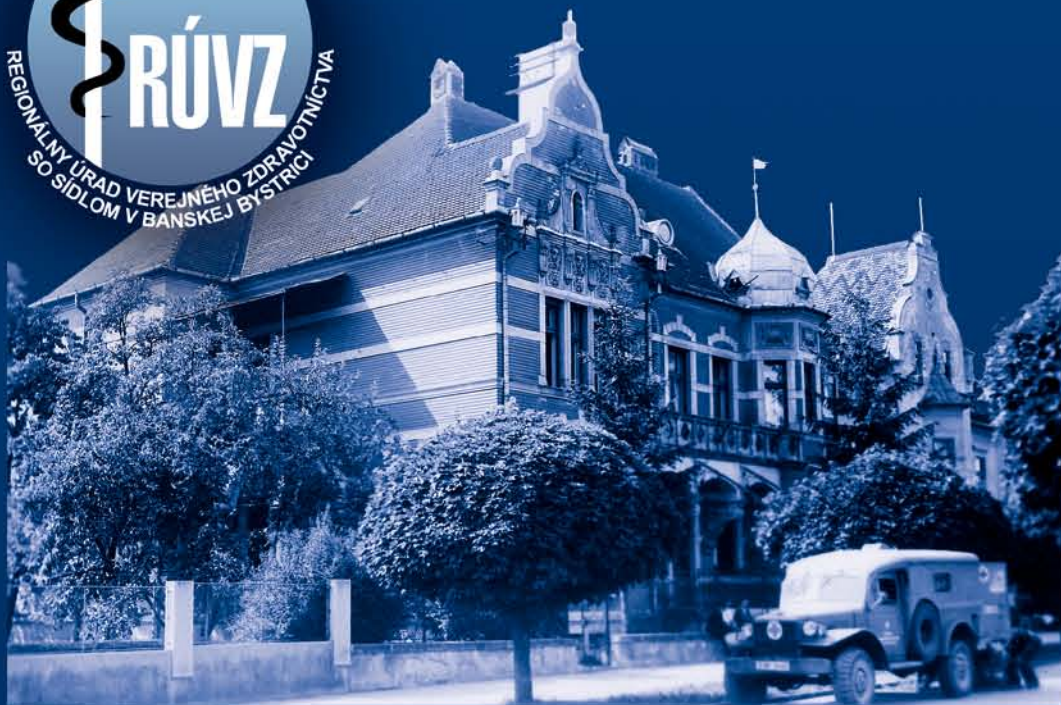

PREHĽAD ČINNOSTI REGIONÁLNEHO ÚRADU VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA so sídlom v Banskej Bystrici

Fotografia na obálke:

Budova pobočky Štátneho zdravotno-sociálneho ústavu, rok 1947, dnešná Skuteckého ul. č. 16

Cyril Klement a kol.

PREHĽAD ČINNOSTI REGIONÁLNEHO ÚRADU VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA so sídlom v Banskej Bystrici

PREDSLOV

Odbornej a laickej verejnosti predkladáme prehľad činnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, aby si čitateľ alebo žiadateľ o naše služby vedel vytvoriť obraz o možnostiach a schopnostiach našej inštitúcie a jej pracovníkov v základných, nadstavbových a referenčných činnostiach, vedy a výskumu vyplývajúcich z potrieb verejného zdravotníctva pre štátnu a verejnú službu a najmä pre obyvateľov a inštitúcie v našom regióne (okresy Banská Bystrica a Brezno) a na Slovensku.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici je organizáciou, ktorá sa dožíva v nadväznosti na Pobočku Štátneho zdravotno-sociálneho ústavu v Banskej Bystrici (1939) už 74 rokov svojej činnosti.

Predchodcom Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici sú:

- Pobočka Štátneho zdravotno-sociálneho ústavu v Banskej Bystrici, 1939 – 1949
- Pobočka Oblastného ústavu hygieny v Banskej Bystrici, 1949 – 31. 3. 1952
- Krajská hygienicko-epidemiologická stanica, neskoršie premenovaná na Krajskú hygienickú stanicu, 1. 4. 1952 – 30. 6. 1991
- Okresná hygienická stanica, 1. 1. 1952 – 30. 6. 1991, kedy došlo k fúzii s KHS
- Špecializovaný ústav hygieny a epidemiológie v Banskej Bystrici, 1. 7. 1991 – 31. 12. 1994
- Špecializovaný štátny zdravotný ústav Banská Bystrica, 1. 1. 1995 – 28. 2. 1998
- Štátny zdravotný ústav Banská Bystrica, 1. 3. 1998 – 31. 12. 2003
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, od 1. 1. 2004

Vo vedení týchto pracovísk sa vystriedalo niekoľko pracovníkov, z ktorých už mnohí nie sú medzi nami.

Okres Brezno

- **OHES, OHS**
 - » MUDr. Alexander Pestremenko, 1952 – 1957
 - » MUDr. Jiřina Dudková, 1955 – 1960

Okres Banská Bystrica

- **Mestská hygienická stanica Banská Bystrica**
 - » MUDr. Oľga Gáliková, 1952 – 1960
- **OHES, OHS**
 - » MUDr. Vladimír Manica, 1952 – 1972
 - » MUDr. Tomáš Geist, CSc., 1972 – 1980
 - » MUDr. Ján Moravík, CSc., 1981 – 1990
 - » MUDr. Ľubica Hettychová, 1990 – 1991
- **Štátny zdravotno-sociálny ústav, Oblastný ústav hygieny – pobočka Banská Bystrica, KHES, KHS, ŠÚHE, ŠSZÚ, ŠZÚ, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici**
 - » Akademik Dionýz Blaškovič, zakladateľ bakteriologickej diagnostickej stanice počas SNP v roku 1944,
 - » doc. MUDr. Ján Karolček, 1946 – 1949, štátny zdravotný komisár a prednosta pobočky Štátneho zdravotno-sociálneho ústavu v Banskej Bystrici

- » MUDr. Pavol Greguška, 1949 – 1952, prednosta pobočky Oblastného ústavu hygieny Banská Bystrica, 1952 – 1953, krajský hygienik
- » MUDr. Ján Bertan, 1954 – 1961, riaditeľ KHS a krajský hygienik
- » MUDr. Vojtech Cmarko, 1961 – 1979, riaditeľ KHS a krajský hygienik
- » MUDr. Tomáš Geist, CSc., 1980 – 1990, riaditeľ KHS a krajský hygienik
- » MUDr. Pavol Adámek, 1990, riaditeľ KHS
- » doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD., 1991 – 2009, 2010 – 2012, riaditeľka KHS, krajská hygienička, štátna okresná hygienička, regionálna hygienička a vedúca služobného úradu
- » doc. MUDr. Cyril Klement, CSc., 2009 – 2010, od 2012, regionálny hygienik a vedúci služobného úradu

Legislatívne sa činnosť Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici opiera o Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a noviel. V minulosti to boli:

1. Zákon č. 218/1925 Sb. o zřízení, působnosti a organizaci Státního zdravotního ústavu Republiky československé,
2. Zákon č. 10/1939 Zb. o zriadení Štátneho zdravotno-sociálneho ústavu s pobočkami v Piešťanoch, Banskej Bystrici, Spišskej Novej Vsi, Prešove a Nitre,
3. Zákon č. 70/1949 Zb. o zriadení Štátneho zdravotníckeho ústavu a Oblastného zdravotníckeho ústavu v Bratislave s pobočkami vo všetkých krajských mestách,
4. Zákon č. 4/1952 Zb. o hygienickej a protiepidemickej starostlivosti,
5. Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu,
6. Zákon č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí,
7. Zákon č. 126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici okrem rutinných, špecializovaných a nadstavbových činností spolupracuje s významnými zahraničnými inštitúciami na medzinárodných vedecko-výskumných projektoch, ktorých výsledkom je aj bohatá publikačná a prednášková činnosť pracovníkov.

Na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici pracovali a pracujú odborníci s vysokoškolským vzdelaním a stredoškolským vzdelaním so zameraním na verejné zdravotníctvo. Zastúpení sú najmä lekári, verejní zdravotníci, chemici, fyzici, biológovia, právnici, informatici, ekonómovia a ďalšie odbornosti. V súčasnosti pracuje na úrade 15 pracovníkov s tretím stupňom vysokoškolského vzdelania (CSc., PhD.), z nich dvaja pracovníci majú vedecko-akademickú hodnosť docent. 10 pracovníkov s tretím stupňom vysokoškolského vzdelania z úradu odišlo.

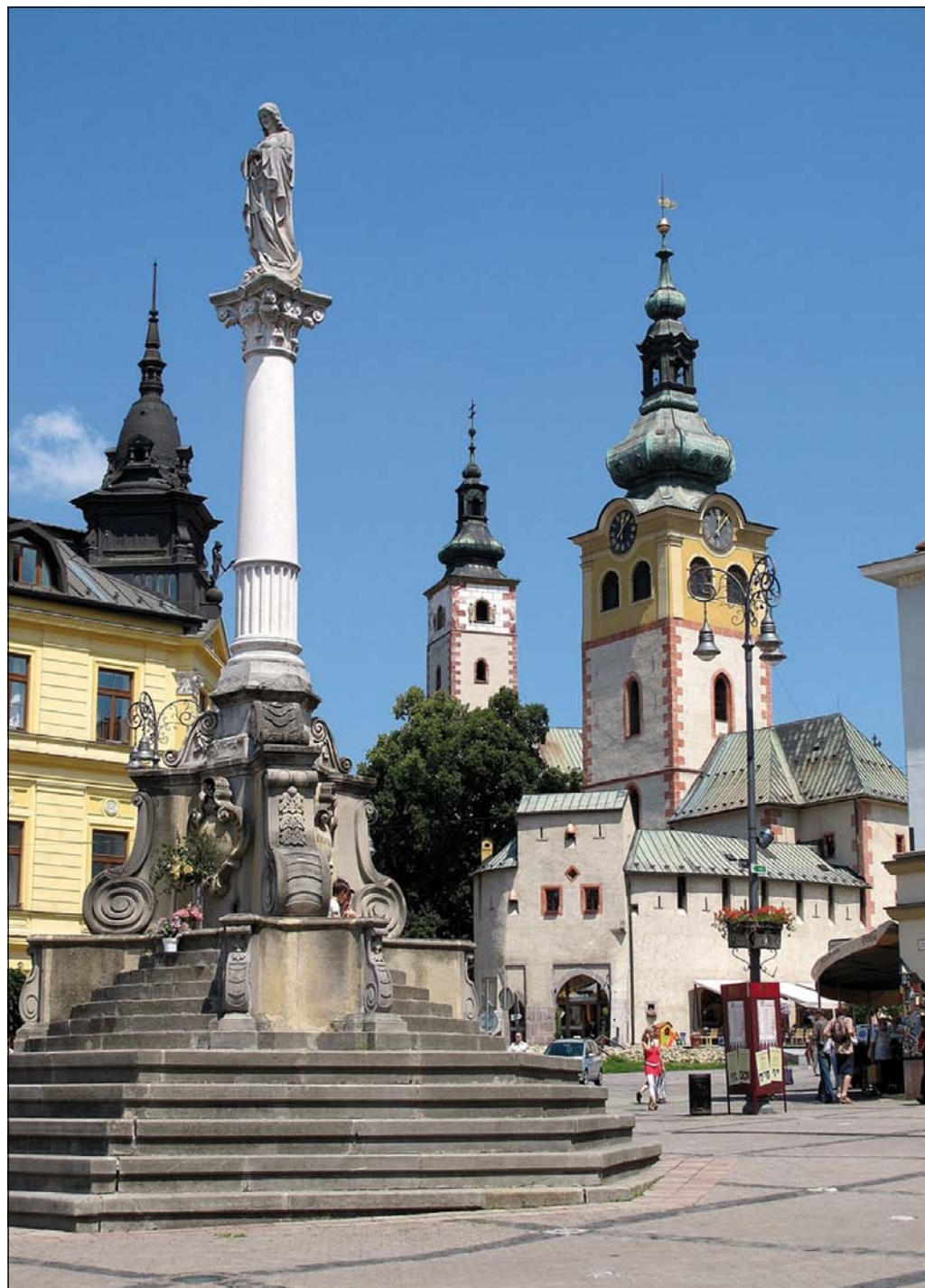
Detailed information is available on the web page of our office **www.vzbb.sk**.

Veríme, že touto informáciou prispejeme k lepšej informovanosti laickej a odbornej verejnosti o činnosti a možnostiach Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici.

Banská Bystrica 2014

doc. MUDr. Cyril Klement, CSc.
regionálny hygienik a vedúci služobného úradu

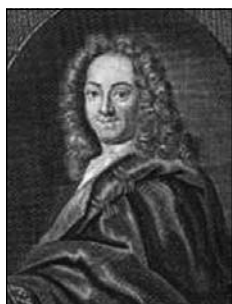
Osobnosti histórie medicíny a verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici	7
Zoznam pracovníkov RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, rok 2013	11
Hlavní odborníci MZ SR a HH SR	16
Publikačná činnosť za roky 1963 – 2013	18
Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj	22
Osvedčenie o akreditácii	23
Prehľad medzinárodne riešených projektov.	24
Organizačné členenie regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej bystrici.	29
Náplň činnosti jednotlivých odborov a útvarov	31
Regionálny hygienik a vedúci služobného úradu	31
Zástupkyňa vedúceho služobného úradu.	31
Manažérka kvality.	32
Hovorkyňa RÚVZ	33
Odbor operatívnych činností	34
Osobný úrad.	35
Odbor hygieny životného prostredia a zdravia	36
Odbor hygieny výživy	39
Odbor hygieny detí a mládeže	42
Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie	45
Odbor epidemiológie	48
Odbor ochrany zdravia pred žiarením	52
Odbor chemických analýz	55
Odbor lekárskej mikrobiológie	58
Odbor podpory zdravia	64
Odbor rozpočtu a ekonomiky	67
Národné referenčné centrá	69
Národné referenčné centrum pre hodnotenie vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie	69
Národné referenčné centrum pre hodnotenie osobnej expozície a zdravotného rizika	71
Národné referenčné centrum pre pertussis a parapertussis	72
Národné referenčné centrum pre toxoplazmózu	74
Národné referenčné centrum pre pneumokokové nákazy	75
Národné referenčné centrum pre bakteriologické (biologické) a toxínové zbrane	75
Špecializované pracovisko pre vírusové hepatitídy.	76
Národné referenčné centrum pre laboratórnu diagnostiku v oblasti ľudského monitoringu.	77
Národné referenčné centrum pre surveillance a laboratórnu diagnostiku rickettsióz	79

Morový stĺp na Námestí SNP v Banskej Bystrici

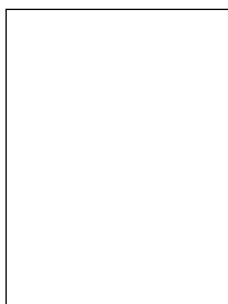
Morový stĺp bol postavený v roku 1710 po jednej z najväčších epidémií moru, keď v meste zomrelo 1392 ľudí, čo bola asi polovica obyvateľov.

OSOBNOSTI HISTÓRIE MEDICÍNY A VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA V BANSKEJ BYSTRICI

Oto Karol Moller

*10. 1. 1670 – †16. 4. 1747

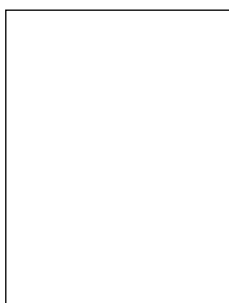
Gottfried Moller

*1710 – †14. 10. 1770

**Gustáv Kazimír
Zechenter-Laskomerský**
*4. 3. 1824 – †20. 8. 1908

OKRESNÁ HYGIENICKÁ STANICA BREZNO

MUDr. Alexander Pestremenko

okresný hygienik (1952 – 31. 7. 1957)

MUDr. Jiřina Dudková

*1. 8. 1933

okresná hygienička (1. 8. 1957 – 31. 6. 1960)

MESTSKÁ HYGIENICKÁ STANICA BANSKÁ BYSTRICA

MUDr. Oľga Gáliková

*1922 – †1993

mestská hygienička (1956 – 1960)

OKRESNÁ HYGIENICKÁ STANICA BANSKÁ BYSTRICA

MUDr. Vladimír Manica

*3. 6. 1905 – †1. 3. 1977

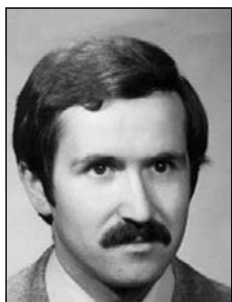
okresný hygienik (1952 – 1972)

MUDr. Tomáš Geist, CSc.

*7. 3. 1936

okresný hygienik (1972 – 1980)

MUDr. Ján Moravík, CSc.

*5. 5. 1950

okresný hygienik (1981 – 1990)

MUDr. Ľubica Hettychová

*12. 2. 1948

okresná hygienička (1990 – 1991, 1997 – 2003)

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICA / REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V BANSKEJ BYSTRICI

prof. MUDr. Dionýz Blaškovič, DrSc.

*2. 8. 1913 – †17. 11. 1998

zakladateľ diagnostickej stanice v Banskej Bystrici
v období SNP (1944)

doc. MUDr. Ján Karolček, DrSc.

*21. 10. 1912 – †13. 10. 1995

prednosta pobočky Štátneho zdravotno-sociálneho
ústavu v Banskej Bystrici (1946 – 1949)

MUDr. Pavol Greguška

*15. 7. 1912 – †16. 2. 1992

prednosta pobočky Oblastného ústavu
hygieny Banská Bystrica (1949 – 1952),
krajský hygienik (1952 – 1953)

MUDr. Ján Bertan

*1911 – †1991

krajský hygienik (1954 – 1961)

MUDr. Vojtech Cmarko

*12. 8. 1914 – †19. 5. 1990

krajský hygienik (1961 – 1979)

MUDr. Tomáš Geist, CSc.

*7. 3. 1936

krajský hygienik (1980 – 1990)

MUDr. Pavol Adámek

*11. 2. 1954

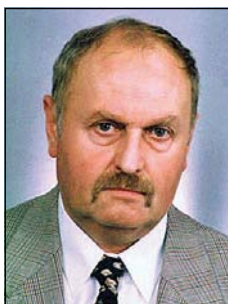
riaditeľ KHS (1990)

doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

*29. 7. 1953

riaditeľka KHS a krajská hygienička, regionálna
hygienička (1991 – 2009, 2010 – 2012)

doc. MUDr. Cyril Klement, CSc.

*18. 3. 1948

regionálny hygienik (2009 – 2010, od 2012)

Pracovníci RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, rok 2012

ZOZNAM PRACOVNÍKOV RÚVZ SO SÍDLOM V BANSKEJ BYSTRICI, ROK 2013

Abrahámová Iveta	Odbor lekárskej mikrobiológie
MUDr. Adamčáková Zora, PhD.	Odbor hygieny životného prostredia a zdravia
MUDr. Adámek Pavol	Odbor ochrany zdravia pred žiarením
Ing. Auxtová Ľudmila	Odbor ochrany zdravia pred žiarením
MUDr. Avdičová Mária, PhD.	Odbor epidemiológie
Babjaková Mária	Odbor hygieny životného prostredia a zdravia
Balog Štefan	Odbor rozpočtu a ekonomiky
PhDr. Bartová Pavlína	Odbor hygieny životného prostredia a zdravia
MUDr. Beláková Jarmila	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Bilavská Marta	Odbor operatívnych činností
Bírešová Anna	Odbor ochrany zdravia pred žiarením
Blašková Anna	Odbor chemických analýz
Blašková Magdaléna	Odbor lekárskej mikrobiológie
Mgr. Bobáľová Petra	Odbor hygieny životného prostredia a zdravia
Ing. Borošová Daniela, PhD.	Odbor chemických analýz
RNDr. Bottková Edita	Odbor lekárskej mikrobiológie
Ing. Briedoňová Renáta	Odbor chemických analýz
Brndiarová Katarína	Odbor hygieny výživy
Bulla Milan	Odbor rozpočtu a ekonomiky
RNDr. Čamajová Jana, PhD.	Odbor lekárskej mikrobiológie
Mgr. Čechová Anna	Odbor ochrany zdravia pred žiarením
Čuloková Dana	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Donovalová Jana	Odbor chemických analýz
RNDr. Ďurec František	Odbor ochrany zdravia pred žiarením
Ing. Ďurecová Alžbeta, PhD.	Odbor ochrany zdravia pred žiarením
Ďurníková Božena	Odbor chemických analýz
Dvonková Milada	Odbor hygieny výživy
Dzuráková Eva	Odbor operatívnych činností
Ing. Eperješi Tomáš	Odbor chemických analýz
doc. MUDr. Fabiánová Eleonóra, PhD.	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
RNDr. Fatkulínová Milota	Odbor lekárskej mikrobiológie
Mgr. Feiková Soňa, PhD.	Odbor lekárskej mikrobiológie
Fekiačová Zora	Odbor hygieny životného prostredia a zdravia
Mgr. Francisciiová Katarína	Odbor epidemiológie
Ing. Frič Martin, PhD.	Odbor chemických analýz
Goldmanová Jana	Odbor ochrany zdravia pred žiarením
Gondová Želmíra	Odbor lekárskej mikrobiológie
Mgr. Halaj Jaroslav	Odbor ochrany zdravia pred žiarením
Ing. Haľaková Silvia	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Hančiarik Dušan	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Hančiariková Katarína	Odbor hygieny výživy
Harineková Mária	Odbor lekárskej mikrobiológie

Hašková Daniela	Odbor lekárskej mikrobiológie
MUDr. Hettychová Ľubica	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Hirka Jozef	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Hrehuš Igor	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Hricová Renata	Odbor lekárskej mikrobiológie
Ing. Hrmo Andrej	Odbor hygieny výživy
Mgr. Hudáková Janka	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Hüvös Ivaničová Hana	Odbor lekárskej mikrobiológie
Ing. Chlebová Monika	Odbor hygieny výživy
Ing. Chovancová Lýdia	Odbor chemických analýz
Chrienová Eva	Odbor chemických analýz
Jančoková Mária	Odbor operatívnych činností
Mgr. Janešíková Ludmila	Odbor hygieny detí a mládeže
Mgr. Janíková Katarína	Odbor chemických analýz
Jelínková Božena	Odbor lekárskej mikrobiológie
Ing. Jeziorská Danka	Odbor chemických analýz
Kaliská Dáša	Odbor operatívnych činností
Mgr. Kamenská Dominika	Odbor epidemiológie
MUDr. Kerlik Jana, PhD.	Odbor epidemiológie
RNDr. Kissová Renáta, PhD.	Odbor lekárskej mikrobiológie
JUDr. Klajban Peter	Odbor operatívnych činností
doc. MUDr. Klement Cyril, CSc.	Riaditeľstvo
Klementová Viera	Odbor lekárskej mikrobiológie
Ing. Kňazeová Tatiana	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Knoppová Dagmar	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Mgr. Kočtúchová Blažinová Miriam	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Ing. Komendová Dagmar	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Konečná Darina	Odbor podpory zdravia
MUDr. Kontrošová Silvia, MPH	Odbor podpory zdravia
MUDr. Koppová Kvetoslava, PhD.	Odbor hygieny životného prostredia a zdravia
Koreňová Anna	Odbor lekárskej mikrobiológie
Ing. Kováčová Martina	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Kováčová Mária	Odbor chemických analýz
Koza Edward Andrzej	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Mgr. Krčmová Eva	Odbor chemických analýz
Krippel Emil	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Krišková Anna	Odbor lekárskej mikrobiológie
Krišková Ľubica	Odbor epidemiológie
Kubinová Viera	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Ing. Kurucz Peter	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Kútiková Oľga	Odbor lekárskej mikrobiológie
Mgr. Kútniková Janka	Odbor hygieny životného prostredia a zdravia
Kyptová Emília	Odbor chemických analýz
RNDr. Lafférsová Janka	Odbor lekárskej mikrobiológie
Ing. Lapuník Radovan	Odbor rozpočtu a ekonomiky

Laššová Drahomíra	Odbor lekárskej mikrobiológie
Laštiaková Miriam	Odbor lekárskej mikrobiológie
Lašútová Jana	Odbor chemických analýz
Ing. Lidayová Andrea	Odbor rozpočtu a ekonomiky
MUDr. Lokša Pavol	Odbor epidemiológie
RNDr. Maďarová Lucia, PhD.	Odbor lekárskej mikrobiológie
Majerová Ľubica	Odbor lekárskej mikrobiológie
Ing. Majláthová Zuzana	Odbor lekárskej mikrobiológie
Majlingová Dana	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Matušková Elena	Odbor lekárskej mikrobiológie
Mazúchová Martina	Odbor operatívnych činností
Ing. Mazúrová Zuzana	Odbor hygieny výživy
Medvecká Janka	Odbor lekárskej mikrobiológie
Mikovič Peter	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Mikušová Mária	Odbor hygieny detí a mládeže
Mlynáriková Jozefína	Odbor chemických analýz
Močková Eva	Odbor chemických analýz
Mojžiš Marek	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Molentová Jana	Odbor rozpočtu a ekonomiky
MUDr. Morihladková Viera	Odbor epidemiológie
Mgr. Musilová Monika	Odbor epidemiológie
Ing. Námešná Jana	Odbor epidemiológie
Nováková Marta	Odbor chemických analýz
Oravcová Valéria	Odbor lekárskej mikrobiológie
Bc. Oravkinová Mária	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Ing. Otero Daniel	Odbor hygieny výživy
Pásztorová Ivana	Odbor epidemiológie
Patrášová Emília	Odbor lekárskej mikrobiológie
Pavlíková Viera	Odbor epidemiológie
Mgr. Pavlovičová Jitka	Odbor ochrany zdravia pred žiarením
Mgr. Pilarčíková Darina	Odbor hygieny životného prostredia a zdravia
Ing. Pilariková Andrea	Odbor hygieny výživy
Pilko Jozef	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Ing. Pížiková Alena	Odbor chemických analýz
Pohančaníková Blažena	Odbor epidemiológie
Polónyová Mária	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
JUDr. Porubská Anna	Osobný úrad
RNDr. Potocká Jaroslava	Odbor hygieny detí a mládeže
Prítulová Anna	Odbor lekárskej mikrobiológie
Mgr. Pršancová Soňa	Odbor operatívnych činností
Mgr. Přibil Tomáš	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Puškárová Bódišová Anna	Odbor podpory zdravia
Rendlová Soňa	Osobný úrad
Roháčová Viera	Odbor rozpočtu a ekonomiky
MUDr. Sedliačiková Ivana, MPH	Odbor hygieny výživy

PhDr. Schmidtová Janka	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Schwarz Miroslav	Odbor hygieny životného prostredia a zdravia
Slivková Ľubica	Odbor lekárskej mikrobiológie
MUDr. Slotová Katarína, PhD.	Odbor hygieny detí a mládeže
Sršňová Anna	Odbor hygieny výživy
Mgr. Sršňová Marie	Odbor operatívnych činností
RNDr. Strhářský Jozef, PhD.	Odbor lekárskej mikrobiológie
Szemrádová Emília	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Ing. Šaligová Dagmar	Odbor chemických analýz
Ščepková Libuša	Odbor rozpočtu a ekonomiky
MUDr. Šinská Marketa	Odbor hygieny detí a mládeže
Šoučíková Martina	Odbor chemických analýz
Špičková Mária	Odbor chemických analýz
MUDr. Šramková Lucia	Odbor epidemiológie
Šreinerová Alena	Odbor lekárskej mikrobiológie
Šuchaňová Marcela	Odbor podpory zdravia
Švantnerová Andrea	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Ing. Ťažká Katarína	Odbor hygieny výživy
PaedDr. Tolnayová Mária	Odbor operatívnych činností
Mgr. Tomek Miroslav	Odbor ochrany zdravia pred žiarením
Mgr. Tóřeová Kristína	Odbor hygieny výživy
Ing. Trnková Katarína, PhD.	Odbor lekárskej mikrobiológie
Turčanová Elena	Odbor lekárskej mikrobiológie
Urbílková Mária	Odbor chemických analýz
RNDr. Varjúová Alexandra, PhD.	Odbor ochrany zdravia pred žiarením
Ing. Vassányi Zuzana	Odbor chemických analýz
Veljačiková Marta	Odbor lekárskej mikrobiológie
Veverková Janette	Odbor lekárskej mikrobiológie
Vicianová Mariana	Odbor chemických analýz
Ing. Villim Ján	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Mgr. Vojteková Silvia	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Volenská Dagmara	Odbor hygieny detí a mládeže
MUDr. Vrbanová Hana	Odbor podpory zdravia
Zátrochová Mária	Odbor rozpočtu a ekonomiky
Zázrivcová Ivana	Odbor epidemiológie
Mgr. Zvalová Tatiana	Odbor podpory zdravia
RNDr. Žiarovská Andrea	Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie

PRACOVNÍCI S TRETÍM STUPŇOM VYSOKOŠKOLSKÉHO VZDELANIA, KTORÍ V ÚRADE PRACOVALI V MINULOSTI

- MUDr. Adela Palanová, CSc.
- MUDr. Ján Moravík, CSc.
- MUDr. Tomáš Geist, CSc.
- Ing. Eva Miháliková, PhD.
- Ing. Marek Drímal, PhD.
- RNDr. Františka Hrubá, PhD.
- RNDr. Jana Rusková Dadová, PhD.
- RNDr. Zuzana Klöslová, PhD.
- Mgr. Soňa Feiková, PhD.
- Ing. Katarína Trnková, PhD.

PRACOVNÍCI S TRETÍM STUPŇOM VYSOKOŠKOLSKÉHO VZDELANIA, KTORÍ V ÚRADE PRACUJÚ V SÚČASNOSTI

- doc. MUDr. Cyril Klement, CSc.
- doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
- MUDr. Mária Avdičová, PhD.
- MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.
- MUDr. Katarína Slotová, PhD.
- RNDr. Jozef Strhársky, PhD.
- Ing. Alžbeta Ďurecová, PhD.
- Ing. Daniela Borošová, PhD.
- RNDr. Lucia Maďarová, PhD.
- MUDr. Jana Kerlik, PhD.
- RNDr. Renáta Kissová, PhD.
- MUDr. Zora Adamčáková, PhD.
- RNDr. Alexandra Varjuová, PhD.
- RNDr. Jana Čamajová, PhD.
- Ing. Martin Frič, PhD.

HLAVNÍ ODBORNÍCI MZ SR A HH SR

Ing. Valéria Skupeňová

*25. 9. 1947

Hlavná odborníčka MZd SSR pre vyšetrovacie metódy v hygiene (1984 – 1990)

MUDr. Zlatica Sklenaříková

*17. 1. 1948

Hlavná odborníčka MZd SSR pre hygienu výživy a predmetov bežného užívania (1984 – 1990)

Ing. Peter Miškovič

*22. 12. 1955

Hlavný odborník hlavného hygienika SR pre odbor chemických analýz (1990 – 2004)

MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.

*6. 12. 1951

Hlavná odborníčka MZ SR pre odbor hygiena životného prostredia (1993 – 2004)

Hlavná odborníčka hlavného hygienika SR pre odbor hygiena životného prostredia a zdravia (od 2005)

doc. MUDr. Cyril Klement, CSc.

*18. 3. 1948

Hlavný odborník MZ SR pre klinickú mikrobiológiu (1994 – 1996)

Hlavný odborník hlavného hygienika SR pre klinickú mikrobiológiu (od 2003)

doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

*29. 7. 1953

Hlavná odborníčka MZ SR pre preventívne
pracovné lekárstvo (1996 – 2003)

Hlavná odborníčka hlavného hygienika SR pre preventívne
pracovné lekárstvo a toxikológiu (od 2004)

MUDr. Mária Avdičová, PhD.

*9. 5. 1948

Hlavná odborníčka MZ SR pre epidemiológiu (2000 – 2005)

RNDr. Františka Hrubá, PhD.

*14. 8. 1962

Hlavná odborníčka hlavného hygienika SR pre zdravotnícku
informatiku a bioštatistiku (2007 – 2010)

MUDr. Pavol Adámek

*11. 2. 1954

Hlavný odborník hlavného hygienika SR pre odbor
ochrany zdravia pred žiarením (2011 – 2012)

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ ZA ROKY 1963 – 2013

V roku 1972 bola MUDr. Adele Palanovej, pracovníčke KHS Banská Bystrica, udelená hodnosť „kandidáta vied“ a tento dátum možno označiť ako medzník a začiatok vedeckej a výskumnej činnosti na tomto pracovisku preventívneho zdravotníctva, hoci publikačnú činnosť evidujeme od roku 1963.

Využívanie laboratórnych a terénnych výsledkov a ich následnú publikáciu vo vedeckých periodikách je na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici datované a dokumentované od roku 1963.

Publikačná činnosť pracovníkov RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici je viac ako bohatá a dokumentuje spätosť pracoviska s vedou, výskumom a inováciami na úseku verejného zdravotníctva. Jedná sa o stovky článkov publikovaných v domácich a zahraničných periodikách, karentové publikácie,(CC) a monografie nevynímajúc.

RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici má osvedčenie vykonávať vedu a výskum udelenú MŠVVaŠ a spolu s ÚVZ SR sa podieľajú na činnosti sporejnej s projektmi – domácimi a zahraničnými. Týmto osvedčením sa len potvrdilo dlhodobé zameranie súčasného RÚVZ Banská Bystrica: správna terénna prax spojená s vedeckou prezentáciou výsledkov.

Kód	Názov kategórie	
AAB	Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách	7
ABB	Štúdie v časopisoch a zborníkoch charakteru vedeckej monografie vydané v domácich vydavateľstvách	3
ABD	Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v domácich vydavateľstvách	8
ACB	Vysokoškolské učebnice vydané v domácich vydavateľstvách	7
ACD	Kapitoly vo vysokoškolských učebniciach vydané v domácich vydavateľstvách	2
ADC	Vedecké práce v zahraničných karentovaných časopisoch	112
ADD	Vedecké práce v domácich karentovaných časopisoch	4
ADE	Vedecké práce v zahraničných nekarentovaných časopisoch	53
ADF	Vedecké práce v domácich nekarentovaných časopisoch	69
AEC	Vedecké práce v zahraničných recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	3
AED	Vedecké práce v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	68
AEE	Vedecké práce v zahraničných nerecenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	1
AEF	Vedecké práce v domácich nerecenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	12
AEG	Stručné oznámenia, abstrakty vedeckých prác v zahraničných karentovaných časopisoch	1
AFC	Publikované príspevky na zahraničných vedeckých konferenciách	10
AFD	Publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách	143
AFE	Abstrakty pozvaných príspevkov zo zahraničných konferencií	1
AFG	Abstrakty príspevkov zo zahraničných konferencií	59
AFH	Abstrakty príspevkov z domácich konferencií	185
AFK	Postery zo zahraničných konferencií	9
AFL	Postery z domácich konferencií	36

Kód	Názov kategórie	
AGI	Správy o vyriešených vedeckovýskumných úlohách	25
BAB	Odborné monografie vydané v domácich vydavateľstvách	10
BBB	Kapitoly v odborných monografiách vydané v domácich vydavateľstvách	1
BCI	Skriptá a učebné texty	9
BCK	Kapitoly v učebniciach a učebných textoch	1
BDE	Odborné práce v zahraničných nekarentovaných časopisoch	3
BDF	Odborné práce v domácich nekarentovaných časopisoch	91
BED	Odborné práce v domácich recenzovaných zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných)	28
BEE	Odborné práce v zahraničných nerecenzovaných zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných)	11
BEF	Odborné práce v domácich nerecenzovaných zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných)	67
BFB	Abstrakty odborných prác z domácich podujatí (konferencie a pod.)	26
DAI	Dizertačné a habilitačné práce	16
EAI	Prehľadové práce – knižné	6
EAJ	Odborné preklady publikácií – knižné	2
FAI	Redakčné a zostavovateľské práce knižného charakteru (bibliografie, encyklopédie, katalógy, slovníky, zborníky a pod.)	4
GAI	Výskumné štúdie a priebežné správy	1
GHG	Práce zverejnené na internete	3
GII	Rôzne publikácie a dokumenty, ktoré nemožno zaradiť do žiadnej z predchádzajúcich kategórií	75

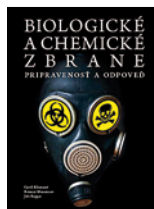
Celkový počet záznamov

1172

VÝBER Z MONOGRAFIÍ

Eleonóra Fabiánová, Zora Adamčáková a kol.: ESNAP – Epidemiologická štúdia nádorov pankreasu na Slovensku – Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici za podpory Ministerstva zdravotníctva SR, 2013 – 108 s. – ISBN 978-80-971096-1-5

Cyril Klement, Roman Mezencev, Jiří Bajgar a kol.: Biologické a chemické zbrane – prípravenosť a odpoveď – Banská Bystrica : PRO, 2013 – 781 s. – ISBN 978-80-89057-43-6

M. Šulcová, I. Čižnár, E. Fabiánová a kol.: Verejné zdravotníctvo. – Bratislava: VEDA, 2012 – 654 s. – ISBN 978-80-224-1283-4

Mária Avdičová a kolektív: Monitorovanie rizikových faktorov chronických chorôb v SR. – Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici za podpory Svetovej zdravotníckej organizácie – regionálnej úradovne so sídlom v Kodani, 2012 – 134 s. – ISBN 978-80-971096-0-8

Cyril Klement a kol.: Mimoriadne udalosti vo verejnom zdravotníctve. – Banská Bystrica : PRO, 2011. – 663 s. – ISBN 978-80-89057-29-0

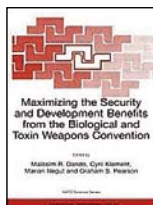
Ivan Rovný a kol.: Vybrané kapitoly verejného zdravotníctva 1 : terminológia – koncepcia odborov – legislatíva – zdravotný stav – determinanty zdravia – manažment – Banská Bystrica : PRO, 2011. – 591 s. – ISBN 978-80-89057-33-7

Eleonóra Fabiánová a kol.: Bezpečnosť práce, ochrana pred požiarimi a ochrana zdravia pri práci. Príručka pre malých a stredných podnikateľov a zamestnancov. – Bratislava : Príroda, 2010. – 90 s. – ISBN 978-80-07018-43-3

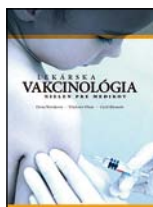
Cyril Klement a kol.: Medzinárodné zdravotné predpisy : teória – legislatíva – implementácia – súvislosti : odporúčania pre ďalšie posilňovanie národného systému surveillance laboratórnych kapacít pre prenosné ochorenia. – Banská Bystrica : PRO, 2009. – 438 s. – ISBN 978-80-89057-24-5

Malcolm R. Dando, Cyril Klement, Marian Negut, G. S. Pearson: Maximizing the Security and Development Benefits from the Biological and Toxin Weapons Convention. – Holandsko : Kluwer Academic Publishers, 2009 – 428 s. – ISBN-13: 978-14-02009-13-6

Cyril Klement, Roman Mezencev a kol.: Biologické zbrane. – Bratislava : BONUS, 2007. – 380 s. – ISBN 978-80-969733-2-3

E. Nováková – V. Oleár – C. Klement: Lekárska vakcinológia nielen pre medicikov. – Banská Bystrica : PRO, 2007. – 141 s. – ISBN 978-80-89057-18-4

Jana Buchancová a kol. (E. Fabiánová): Pracovné lekárstvo a toxikológia. – Martin : Osveta, 2003. – 1132 s. – ISBN 80-80631-13-1

Ivan Rovný, Eleonóra Fabiánová, Peter Gaál, Jana Nováková, Ján Ondrejka, Miroslav Michalus: Hygiena 3. Preventívne pracovné lekárstvo, ochrana zdravia pred ionizujúcim žiarením. Zväzok 3. – Martin : Osveta, 1998. – 199 s. – ISBN 80-88824-42-7

OSVEDČENIE O SPÔSOBILOSTI VYKONÁVAŤ VÝSKUM A VÝVOJ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Stromová 1, 813 30 Bratislava

Bratislava 31. októbra 2012
Číslo: 2012-12740/35069:1-11

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky ako správny orgán príslušný podľa ustanovenia § 26a ods. 11 zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 233/2008 Z. z. a zákona č. 40/2011 Z. z. (ďalej len „zákon“) na základe žiadosti *Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, 975 56 Banská Bystrica, Cesta k nemocnici 1, IČO 00606979,*

v y d á v a

pre *Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica, IČO 00606979,*

- rozpočtová organizácia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

OSVEDČENIE O SPÔSOBILOSTI vykonávať výskum a vývoj.

Platnosť osvedčenia je šesť rokov od jeho vydania.

Odôvodnenie:

Keďže sa návrhu účastníka konania vyhovuje v plnom rozsahu, upúšťa správny orgán podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku od odôvodnenia.

Na základe § 26a ods. 16 písm. c) zákona, ak Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici prestane spĺňať podmienky ustanovené zákonom, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky odíme osvedčenie o spôsobilosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia rozklad v zmysle § 61 ods. 1 správneho poriadku na Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom v konaní podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku.

Doc. PhDr. Dušan Čaplovič, DrSc.
minister

Rozhodnutie sa zasiela:

1. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v BB, Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica
2. Spis

Na vedomie:

Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, 837 52 Bratislava

OSVEDČENIE O AKREDITÁCII

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ AKREDITAČNÁ SLUŽBA
Karloveská 63, 840 00 Bratislava 4, Slovenská republika

OSVEDČENIE O AKREDITÁCII

č. S-156

Slovenská národná akreditačná služba na základe rozhodnutia
č. 159/4485/2014/1 zo dňa 08.01.2014 osvedčuje, že

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici

Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica

IČO: 00 606 979

**Odbor ochrany pred žiarením, Odbor chemických analýz,
Odbor lekárskej mikrobiológie, Odbor hygieny výživy,
Odbor hygieny životného prostredia a zdravia, Odbor hygieny detí a mládeže,
Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie, Odbor epidemiológie**

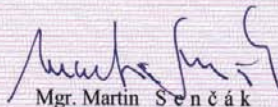
sú spôsobilé vykonávať chemické, mikrobiologické, biologické a fyzikálno-chemické skúšky vôd a potravín, predmetov bežného používania, kozmetických výrobkov, ovzdušia a biologického materiálu, odbery vzoriek ovzdušia, odbery vôd a potravín, rádiochemické skúšky vôd, sérologické, virologické, parazitologické a molekulárno-biologické skúšky vzoriek biologického materiálu, meranie fyzikálnych veličín hluku v životnom a pracovnom prostredí, meranie osvetlenia v pracovnom prostredí, vyjadrovanie názorov a interpretácií k výsledkom skúšok podľa rozsahu akreditácie uvedeného v prílohe tohto osvedčenia. Príloha tvorí neoddeliteľnú súčasť osvedčenia o akreditácii.

Spôsobilosť vykonávať skúšky nestranné a dôveryhodne laboratórium preukazuje plnením požiadaviek normy ISO/IEC 17025:2005.

Akreditácia udelená dňa 08.01.2014 platí do 20.05.2015

Bratislava 08.01.2014

Mgr. Martin Senčák
riaditeľ

PREHĽAD MEDZINÁRODNE RIEŠENÝCH PROJEKTOV

Významné miesto v činnosti RÚVZ v Banskej Bystrici zaujíma aktívna účasť na medzinárodne riešených projektoch zameraných na dôležité otázky zdravia obyvateľstva. Skúsenosti a poznatky získané pri plnení týchto projektov sú bohato zúročované v prevencii, ochrane a podpore zdravia obyvateľstva a transformovali sa aj do opatrení obsiahnutých v súčasnej legislatíve verejného zdravotníctva na Slovensku. Zapojenie sa do riešenia medzinárodných projektov znamenalo nadviazanie spolupráce so špičkovými vedeckými, akademickými a vládnyimi inštitúciami verejného zdravotníctva najmä zo štátov Európskej únie, USA a Ruska. Intenzívna práca na týchto projektoch umožnila prístup k najnovším vedeckým poznatkom a znamenala zavedenie moderných postupov vedeckej a výskumnej práce v podobe analytických a intervenčných epidemiologických štúdií, toxikologických expozičných pozorovaní, terénnych a laboratórnych meraní, uplatňovania metód hodnotenia zdravotných rizík a celkového hodnotenia dopadov na zdravie. Zvýšila sa odborná kapacita zamestnancov aj materiálne vybavenie, čo umožnilo ďalší rozvoj odbornej práce a zvýšilo odborný kredit našej inštitúcie. Úspešne sa rozvinula aj spolupráca s domácimi zdravotníckymi aj nezdravotníckymi inštitúciami.

Po roku 1989 bolo prioritným záujmom objektívne zhodnotiť stav zdravia vo vzťahu k znečisteniu životného a pracovného prostredia škodlivými faktormi pre zdravie. Postupne sa skúmanie zameralo na všetky skupiny determinantov zdravia vrátane spôsobu života a rizikových faktorov životného štýlu, environmentálnych a pracovných záťaží, genetických faktorov, sociálnych a psychologických aspektov. Nadviazalo sa na dlhodobú tradíciu bývalého KHS a OHS v Banskej Bystrici študovať a riešiť zdravotné riziká v znečistených oblastiach stredného Slovenska. Osobitné úsilie bolo a je venované vplyvom na zdravie detí. Viacero štúdií sa venovalo problematike prevencie najčastejšie sa vyskytujúcich neinfekčných ochorení v populácii s dôrazom na prevenciu ochorení srdca a ciev a na prevenciu nádorových ochorení a to najmä nádorov pľúc, nádorov v oblasti hlavy a krku, nádorov obličiek, močového mechúra a nádorov pankreasu. Toxikologické hľadiská sú obsiahnuté vo viacerých epidemiologických štúdiách zameraných na zdravotné riziká pracujúcej populácie a jednotlivých skupín obyvateľstva. Spektrum aktivít sa rozrastá v oblasti intervenčných štúdií a priamo sa uplatňuje v podobe individuálneho aj skupinového poradenstva pre obyvateľov.

V prehľade je uvedený názov projektu, u niektorých aj podporovateľ a spolupracujúce inštitúcie, trvanie a zodpovedný riešiteľ za Slovensko.

1. Štúdie zdravotného stavu a životného prostredia (SIPEH/NIPEH – Slovak Integrated Programme on Environment and Health) – v oblasti Žiar nad Hronom, Ružomberok v porovnaní s oblasťou Banská Bystrica. Štúdiá sa realizovala v spolupráci MZ SR so SZO a Ministerstvom zdravotníctva Holandska.

Trvanie projektu: 1992 – 1994

Zodpovedný riešiteľ : MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

2. Hodnotenie expozície arzénu a biotransformácie arzénu. Spolupráca s výskumným ústavom EPRI (Electric Power Research Institute), Palo Alto, USA.

Trvanie projektu: 1991 – 2000

Zodpovedný riešiteľ : MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

3. PHARE – Study on Health Impact of Environmental Pollution – Novaky area, EC HEA 18/1991. Podporený grantom EÚ. Spolupráca s TECNIMONT a Dept. Medicina del Lavoro, Univerzita Miláno, Taliansko.
Trvanie projektu: 1993 – 1995
Zodpovedný riešiteľ : MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
4. Environmental Health Ris Assessment. Personal exposure to air pollutants. Projekt podporený programom "Americko-slovenský vedecký a technologický program". Spolupráca na projekte s Harvard School of Public Health, Boston, USA.
Trvanie projektu: 1996 – 2000
Zodpovedný riešiteľ : MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
5. CINDI / Countrywide Integrated Noncommunicable Diseases Intervention Programme, WHO EURO / Intervention programme, which includes cross-sectional surveys on health risk factors and studies on process evaluation
Trvanie projektu: od 1993 kontinuálne
Zodpovedný riešiteľ : MUDr. Mária Avdičová, PhD.
6. CESAR / Central European Study on Air Pollution and Respiratory Health
Trvanie projektu: 1994 – 1997
Zodpovedný riešiteľ : MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
7. GEENET – EURO / Global Environmental Epidemiology Network in EURO, Framework of EU COPERNICUS programme
Trvanie projektu: 01. 01. 1995 – 31. 12. 1997
Zodpovedný riešiteľ : MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.
8. ESPAD – Európsky školský prieskum o alkohole a iných drogách
Trvanie projektu: 1995 – 2012
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Katarína Slotová, PhD.
9. Rozvoj informačného centra o životnom prostredí v SR. Implementácia geografických informačných systémov
Trvanie projektu: 1. september 1997 – 30. september 1999
Zodpovedný riešiteľ: RNDr. Františka Hrubá, PhD.
10. INCO / Epidemiological Study of Spatial and Temporal Variation in Outdoor Air Pollution and Children's Respiratory Disease in Central Europe
Trvanie projektu: 1998 – 1999 (CESAR 2)
Zodpovedný riešiteľ : doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

11. Názov projektov: IARC/WHO / Cancer Epidemiology studies on lung cancer on the oral cavity and laryngeal cancer – v rámci programu INCO Copernicus programme EU. Spolupráca s IARC (International Agency for Research on Cancer) Lyon, ktorá trvá naďalej.
Trvanie projektu: 1998 – 2003
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
12. Zdravé deti v zdravých rodinách – Primárna prevencia aterosklerózy v detskom veku, ktorá vychádza z reálneho zistenia vysokej úmrtnosti na srdcovo-cievne ochorenia v populácii na Slovensku, s určitou variabilitou v jednotlivých krajoch SR
Trvanie projektu: 1999 – 2012
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Magdaléna Ďateľová, MPH
13. REAP / The EU Phare Regional Environmental Assessment Project Implementation of Directive on the Quality of Water for Human Consumption
Trvanie projektu: 2000 – 2001
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.
14. PATY / Pollution and the Young (nadväzuje na CESAR I. a CESAR II.)
Trvanie projektu: 1. 12. 2002 – 31. 11. 2004
Zodpovedný riešiteľ : doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
15. ASHRAM / Arsenic Health Risk Assessment and Molecular Epidemiology
Trvanie projektu: 2002 – 2004
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.
16. CRB / Cancer Risk Biomarkers – Cytogenetic Biomarkers and Human Cancer Risk
Trvanie projektu: 2002 – 2004
Zodpovedný riešiteľ : doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
17. Vplyv zápachajúcich sírnych zlúčenín vznikajúcich pri výrobe celulózy na zdravotný stav pracovníkov celulóžky a obyvateľov mesta Ružomberok a blízkeho okolia.
Trvanie projektu: 2002 – 2006
Zodpovedný riešiteľ : doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
18. ESBIO / Expert team to Support BIO monitoring in Europe
Trvanie projektu: 2005 – 2006
Zodpovedný riešiteľ : doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
19. PHIME / Public Health Impact of long-term, low level Mixed element. Exposure in susceptible population stata.
Trvanie projektu: 2006 – 2010
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Kvetoslava Koppová , PhD.

20. Pracovné podmienky ako determinanty rodovej nerovnosti prác. Projekt realizovaný v rámci Iniciatívy Spoločenstva EQUAL a spolufinancovaný Európsku úniou
Trvanie projektu: 2006 – 2009
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Ľubica Hettychová

21. SEARCH – Indoor Air Quality in European Schools
Trvanie projektu: 2007 – 2008
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Katarína Slotová, PhD., MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.

22. Zdravé pracoviská
Trvanie projektu: 2008 – kontinuálne
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Ľubica Hettychová

23. HEM – Uzatváranie zdravotných rozdielov v Európskej únii
Trvanie projektu: 2008 – 2009
Zodpovedný riešiteľ : doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

24. WHO–SVK BCA 2008 – 2009, výstup: Medzinárodné zdravotné predpisy – teória – legislatíva – implementácia – súvislosti, ISBN 978-80-89057-24-5
Trvanie projektu: 2008 – 2009
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Cyril Klement, CSc

25. ESNAP / Epidemiologická štúdia nádorov pankreasu. Grant MZ SR.
Trvanie projektu: 2008 – 2011
Zodpovedný riešiteľ : MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

26. GVRNA / Vzťah genetickej variability k virulencii RNA vírusov. Grant MZ SR.
Trvanie projektu: 2008 – 2011
Zodpovedný riešiteľ : doc. MUDr. Cyril Klement, CSc.

27. Synergy – Pooled analysis of case-control studies on the interaction of occupational carcinogens in the development of lung cancer
Trvanie projektu: 2009
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD., Ing. Zuzana Vassányi

28. Follow-up – Nadväzujúca štúdia nádorových ochorení pľúc a hornej časti tráviaceho a dýchacieho systému u pacientov Stredoeurópskej multicentrickej štúdie typu prípad–kontrola
Trvanie projektu: 1. júl 2009 – 30. apríl 2010
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

29. COPHES / DEMOCOPHES – Harmonizovaný prístup k zavedeniu ľudského biomonitingu v Európe / Meranie expozície pochádzajúcej zo životného prostredia u detí a ich matiek v rámci európskej štúdie uskutočniteľnosti zameranej na ľudský biomonitoring
Trvanie projektu: 2009 – 2012
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD. a MUDr. Katarína Slotová, PhD.
30. WHO–SVK BCA 2010 – 2011, výstup: Mimoriadne udalosti vo verejnom zdravotníctve, ISBN 978-80-89057-29-0
Trvanie projektu: 2010
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Cyril Klement, CSc.
31. EHES – European Health Examination Survey (Zisťovanie zdravia Európanov)
Trvanie projektu: 2010 – 2011
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Mária Avdičová, PhD.
32. WHO–SVK BCA 2012 – 2013, výstup: Biologické a chemické zbrane – pripravenosť a odpoveď, ISBN 978-80-89057-439-0
Trvanie projektu: 2012 - 2013
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Cyril Klement, CSc.
33. Pilotná štúdia nádorov močového mechúra. Spolupráca s MOUNT SINAI SCHOOL OF MEDICINE, New York, USA
Trvanie projektu: 2012 - 2013
- Pokračovanie: Epidemiologická štúdia rakoviny močového mechúra. Grant MZ SR.
Trvanie projektu: 2013 - 2015
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

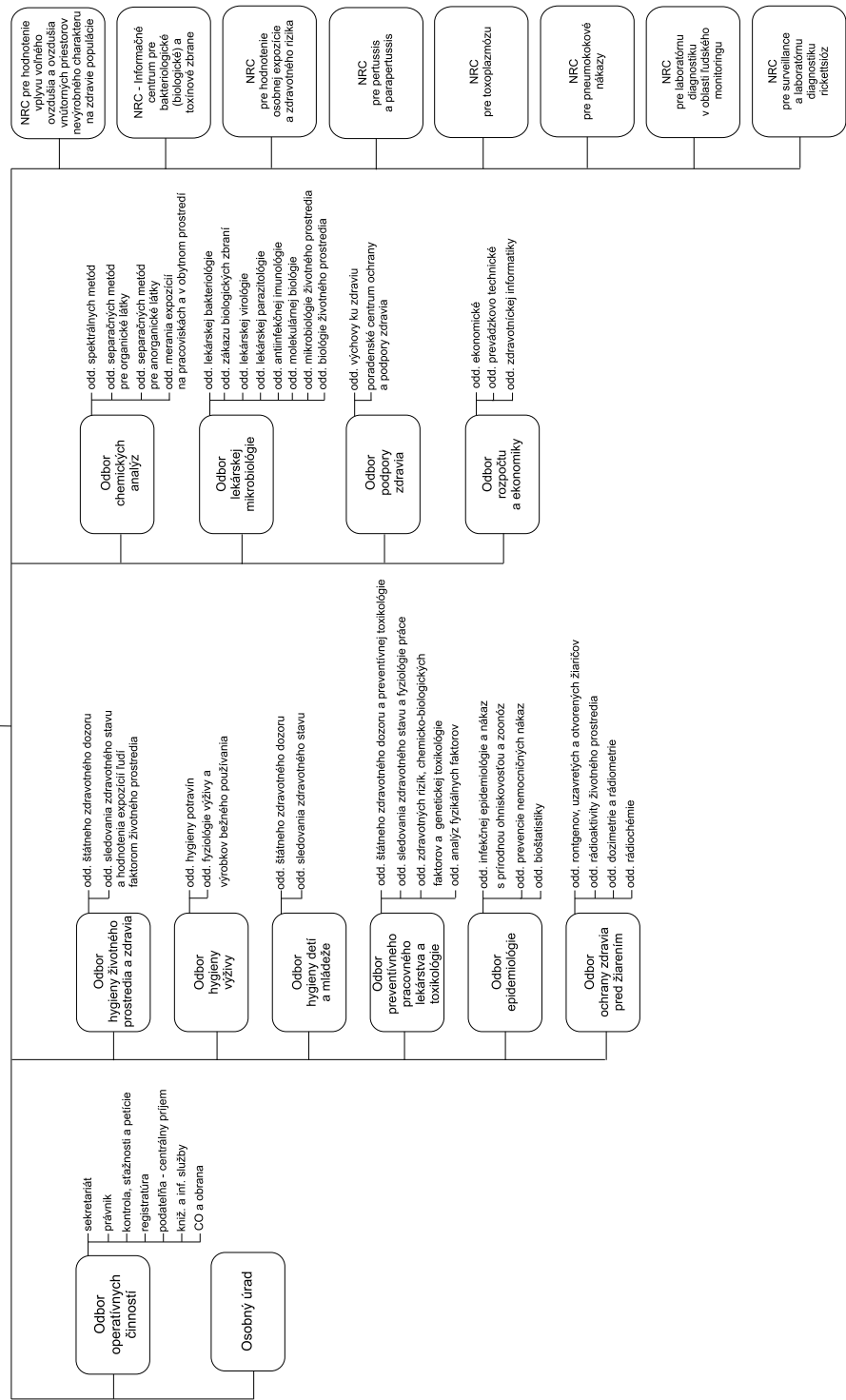
ORGANIZAČNÉ ČLENENIE REGIONÁLNEHO ÚRADU VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V BANSKEJ BYSTRICI

- **úsek regionálneho hygienika**
 - » odbor operatívnych činností
 - » osobný úrad

- **úsek štátnej správy**
 - » odbor hygieny životného prostredia a zdravia
 - » odbor hygieny výživy
 - » odbor hygieny detí a mládeže
 - » odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
 - » odbor epidemiológie
 - » odbor ochrany zdravia pred žiarením

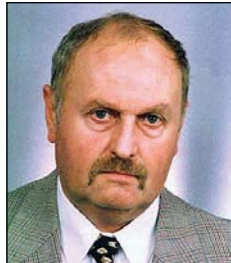
- **úsek služieb pre výkon štátnej správy**
 - » odbor chemických analýz
 - » odbor lekárskej mikrobiológie
 - » odbor podpory zdravia
 - » odbor rozpočtu a ekonomiky

Regionálny hygienik
(Vedúci služobného úradu)

NÁPLŇ ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ODBOROV A ÚTVAROV

REGIONÁLNY HYGIENIK A VEDÚCI SLUŽOBNÉHO ÚRADU

doc. MUDr. Cyril Klement, CSc.

tel.: 048/436 77 33, 048/414 40 40

mobil: 0907 825 606

e-mail: cyril.klement@vzbb.sk

Na čele úradu je regionálny hygienik, ktorého vymenúva a odvoláva na návrh ministra zdravotníctva hlavný hygienik SR. Regionálny hygienik je vedúcim služobného úradu pre štátnych zamestnancov úradu a štatutárnym orgánom zamestnávateľa pre ostatných zamestnancov úradu.

Regionálny hygienik je štatutárny orgán – vedúci služobného úradu. Je oprávnený konať vo všetkých veciach v mene úradu. V riadiacej a rozhodovacej činnosti je viazaný všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Do výlučnej právomoci vedúceho služobného úradu patrí:

- určenie vnútornej organizácie úradu vrátane vymedzenia pôsobnosti a úloh organizačných útvarov,
- určenie spôsobu plnenia odborných úloh, použitia rozpočtových prostriedkov,
- uplatňovanie práv úradu zo škôd, spôsob a rozsah vymáhania, nakladanie s pohľadávkami,
- zabezpečovanie úloh úradu pri obrane štátu, civilnej ochrane a pri organizácii a výkone vnútornej kontroly úradu,
- vymenovanie a odvolanie predstavených, zástupcu vedúceho služobného úradu, zástupcu predstaveného.

ZÁSTUPKYŇA VEDÚCEHO SLUŽOBNÉHO ÚRADU

MUDr. Viera Morihladková

tel.: 048/436 74 67

e-mail: viera.morihladkova@vzbb.sk

Zastupuje vedúceho služobného úradu v čase jeho neprítomnosti na pracovisku.

Ing. Zuzana Majláthová

tel.: 048/436 72 77

e-mail: zuzana.majlathova@vzbb.sk

RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici (Odbor ochrany zdravia pred žiarením, Odbor chemických analýz, Odbor lekárskej mikrobiológie, Odbor hygieny výživy, Odbor hygieny životného prostredia a zdravia, Odbor epidemiológie, Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie, Odbor hygieny detí a mládeže) je spôsobilý vykonávať chemické, mikrobiologické, biologické a fyzikálno-chemické skúšky vôd a potravín, predmetov bežného používania, kozmetických výrobkov, ovzdušia a biologického materiálu; odbery vzoriek ovzdušia; odbery vzoriek vôd a potravín; rádiochemické skúšky vôd; sérologické, virologické, parazitologické a molekulárno-biologické skúšky vzoriek biologického materiálu; vyjadrovať názory a interpretácie k výsledkom skúšok; meranie fyzikálnych veličín hluku a osvetlenia v životnom a pracovnom prostredí.

Spôsobilosť na vykonávanie uvedených činností je preukázaná osvedčením o akreditácii v súlade s požiadavkami STN EN ISO/IEC 17 025:2005 *Všeobecné požiadavky na kompetentnosť skúšobných a kalibračných laboratórií*. Osvedčenie o akreditácii má RÚVZ BB od 17. 5. 2004, kedy mu bolo udelené prvé osvedčenie o akreditácii Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS). SNAS je akreditačným orgánom podľa čl. 4 nariadenia (ES) č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh.

Manažér kvality RÚVZ BB zodpovedá za:

- budovanie, zavádzanie, udržiavanie a zlepšovanie systému manažérstva podľa STN EN ISO/IEC 17025:2005,
- vypracovanie príručky kvality RÚVZ BB v spolupráci s manažermi kvality odborov,
- kompletnosť a aktuálnosť príručky kvality v spolupráci s manažermi kvality odborov,
- komunikáciu so SNAS,
- vypracovanie spoločnej riadenej dokumentácie platnej pre akreditované odbory,
- evidenciu distribúciu, archiváciu riadenej dokumentácie spoločnej pre akreditované odbory,
- plánovanie a riadenie interných auditov jednotky kvality, zameraných na kapitolu 4 STN EN ISO/IEC 17025:2005,
- kontrolu výkonu nápravných a preventívnych činností z interných auditov jednotky kvality,
- overenie účinnosti nápravných opatrení z interných auditov jednotky kvality.

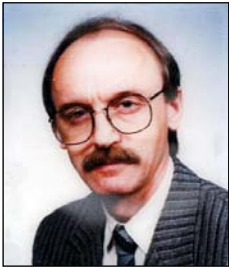
PaedDr. Mária Tolnayová

tel.: 048/436 77 00

e-mail: maria.tolnayova@vzbb.sk

Pracovná náplň:

- komunikáciou smerom k verejnosti prostredníctvom médií vytvárať pozitívny obraz banskobystrického RÚVZ,
- prispievať ku konsenzu pri riešení problémov a tém verejnosti,
- realizovať aktivity zamerané na získavanie dôvery verejnosti voči RÚVZ v Banskej Bystrici, ale aj verejnému zdravotníctvu, pre udržanie priaznivej publicity a budovanie „corporate image“,
- aktívne komunikovať s regionálnymi médiami aj s médiami s celoslovenskou pôsobnosťou,
- organizovať tlačové besedy podľa potreby a požiadaviek jednotlivých odborov RÚVZ a zverejňovať ich na webovej stránke RÚVZ,
- pravidelne monitorovať printové aj elektronické médiá a v nich uverejnené výstupy pripravené hovorkyňou a odborníkmi RÚVZ zverejňovať na webovej stránke RÚVZ,
- navrhovať, organizovať a koordinovať vystúpenia odborníkov RÚVZ na verejnosti a v tomto smere plniť poradenskú funkciu.

JUDr. Peter Klajban

vedúci odboru

tel.: 048/436 77 35

e-mail: peter.klajban@vzbb.sk

Pracovné činnosti a úseky odboru operatívnych činností:

- sekretariát regionálneho hygienika,
- právne zastupovanie a koordinácia právnych činností,
- organizácia a koordinácia vnútornej kontroly,
- spisová registratúra a archivácia,
- podateľňa – centrálny príjem podaní a vzoriek,
- knižničné a informačné služby,
- civilná ochrana a obrana.

Odbor zabezpečuje cieľové úlohy prostredníctvom pracovných úsekov v troch úrovniach:

- *na celoslovenskej úrovni* – formou účasti na príprave legislatívy na úseku verejného zdravotníctva a programov na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia v SR v pracovných komisiách Ministerstva zdravotníctva SR a Úradu verejného zdravotníctva SR, vrátane odborného spracovania a využívania databáz knižnično-bibliografických a faktografických informácií v sieti RÚVZ;
- *na úrovni Banskobystrického kraja* – riešením vymedzeného okruhu nadstavbovej problematiky pri špecializovanom odbornom metodickom vedení a koordinovaní regionálnych úradov verejného zdravotníctva v kraji pri rozhodovacej činnosti v štátnom zdravotnom dozore, pri posudkovej činnosti, pri priestupkovom konaní, ukladaní sankcií a vymáhaní plnenia povinností stanovených zákonom NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, pri výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontrole potravín, pri zabezpečovaní centrálného evidovania, zmluvnej úprave, vyhodnocovaní a využívaní výsledkov expertíznych činností RÚVZ a tiež pri koordinácii postupov s Úradom VÚC a Obvodným úradom v Banskej Bystrici na úseku ochrany zdravia v krízových situáciách v rámci úloh civilnej ochrany;
- *na úrovni okresov Banská Bystrica a Brezno* – odborným zabezpečovaním právnych aspektov výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín, právnym zastupovaním úradu vo vzťahu k iným orgánom štátnej správy a samosprávy, organizačným zabezpečením, koordinovaním a priamym plnením úloh vnútorných riadiacich, kontrolných činností RÚVZ, spisovej služby, registratúry a dokumentácie odborných činností úradu, gestorovaním slobodného prístupu k informáciám o realizácii požiadaviek na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia v pôsobnosti RÚVZ.

JUDr. Anna Porubská

vedúca osobného úradu

tel.: 048/436 77 74

e-mail: anna.porubska@vzbb.sk

Osobný úrad RÚVZ je osobitným útvarom, ktorý zabezpečuje plnenie úloh, ktoré RÚVZ vyplývajú zo štátnozamestnaneckých, ako aj pracovno-právnych vzťahov. Pri plnení týchto úloh postupuje v súlade so zákonom č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Zákonníkom práce a zákonom č. 552/2003 Z. z. o výkone prác vo verejnom záujme, ako aj ďalších súvisiacich právnych predpisov.

V zmysle uvedených právnych úprav zabezpečuje:

- agendu výberových konaní,
- agendu súvisiacu so vznikom, zmenou alebo skončením štátnozamestnaneckého alebo pracovnoprávneho pomeru,
- agendu majetkových priznaní,
- agendu sťažností štátnych zamestnancov,
- agendu súvisiacu s odmeňovaním zamestnancov,
- agendu súvisiacu so vzdelávaním zamestnancov,
- agendu súvisiacu s cestovnými náhradami,
- štatistické spracovanie údajov personálneho riadenia.

MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.

vedúca odboru

tel.: 048/436 77 48

mobil: 0903 570 205

e-mail: kvetoslava.koppova@vzbb.sk

Koncepcia v odbore hygiena životného prostredia a zdravia bola vydaná Ministerstvom zdravotníctva SR podľa § 45 ods. 1 písm. a) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Publikovaná je vo Vestníku MZ SR čiastka 12 – 19 zo dňa 26. marca 2008, s účinnosťou od 1. apríla 2008.

Odbor hygieny životného prostredia a zdravia v oblasti verejného zdravotníctva plní úlohy štátu v ochrane, podpore a rozvoji environmentálneho zdravia určeného životnými podmienkami a životným prostredím.

Činnosť odboru sa realizuje v troch úrovniach:

- *na úrovni celoslovenskej* – formou prípravy materiálov koncepcnej, legislatívnej a odbornovo-metodickej povahy pre MZ SR – HH SR,
- *na úrovni regionálnej* – formou zabezpečovania nadstavbových činností, expertíznej, posudkovej a konzultačnej činnosti s krajskou pôsobnosťou,
- *na úrovni okresnej* – zabezpečovaním úloh vyplývajúcich z výkonu štátneho zdravotného dozoru na úrovni okresu Banská Bystrica a Brezno.

Práca odboru hygieny životného prostredia a zdravia sa orientuje najmä na tieto odborné okruhy:

- sledovanie a vyhodnocovanie kvality pitnej vody slúžiacej na verejné zásobovanie ľudí pitnou vodou, hodnotenie vplyvu kvality vody používanej na pitné účely na zdravie ľudí,
- sledovanie a vyhodnocovanie kvality vôd určených na kúpanie, hodnotenie ich možného vplyvu na zdravie obyvateľov,
- problematiku územného plánovania z hľadiska uplatňovania zdravotno-hygienických požiadaviek v procese umiestňovania investícií v prostredí,
- problematiku životných podmienok ľudí v obytnom prostredí, so zameraním na zdravotné aspekty bývania a vytváranie zdravých podmienok na miestach verejných priestranstiev, sídlisk, odpočinkových priestorov a pod.,
- sledovanie a vyhodnocovanie hlukovej situácie v životnom prostredí ľudí, problematiku hluku z cestnej automobilovej dopravy, ale i zo stacionárnych zdrojov hluku,
- zdravotno-hygienickú problematiku zariadení starostlivosti o ľudské telo, najmä v zariadeniach, v ktorých sú vykonávané epidemiologicky závažné činnosti,
- zdravotno-hygienickú problematiku zariadení cestovného ruchu, kúpeľných oblastí, sociálnych a zdravotníckych zariadení,

- hodnotenie kvality voľného ovzdušia a hodnotenie vplyvu znečisteného voľného ovzdušia na zdravie ľudí,
- problematiku kvality ovzdušia uzatvorených priestorov – indoor air – a hodnotenie jeho vplyvu na zdravie populácie.

Pracovná náplň:

- posudzovanie návrhov na územné plány, územné a kolaudačné konanie stavieb, zmenu v užívaní stavieb, na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou,
- posudzovanie prevádzky verejných vodovodov, monitoring kvality pitnej vody určenej na hromadné zásobovanie obyvateľstva, štátny zdravotný dozor nad hromadným zásobovaním pitnou vodou,
- posudzovanie prevádzky kúpalísk, schvaľovanie prevádzkových poriadkov, monitoring kvality vody určenej na kúpanie,
- posudzovanie návrhov na prevádzku ubytovacích zariadení vrátane zariadení cestovného ruchu, schvaľovanie prevádzkových poriadkov, štátny zdravotný dozor v týchto zariadeniach,
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky zariadení starostlivosti o ľudské telo (holičstvá, kaderníctva, manikúry, pedikúry, tetováže, pearcingy, soláriá, sauny atď.) vrátane prevádzkových poriadkov, štátny zdravotný dozor v týchto zariadeniach,
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky telovýchovných zariadení a športových zariadení, schvaľovanie prevádzkových poriadkov, štátny zdravotný dozor v týchto zariadeniach,
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky zdravotníckych zariadení a zariadení sociálnych služieb vrátane prevádzkových poriadkov, štátny zdravotný dozor v týchto zariadeniach,
- posudzovanie možného vplyvu obytného prostredia a prostredia s dlhodobým pobytom osôb na zdravie z hľadiska zdravotne významných faktorov (ovzdušie, hluk, denné osvetlenie, preslnenie...) vrátane poradenskej činnosti,
- príjem žiadostí na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení, preskúšanie znalostí skúšobnou komisiou, vydávanie osvedčení,
- agenda pohrebníctva podľa zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve,
- príjem žiadostí na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebiska, pohrebnej služby a krematória, preskúšanie znalostí skúšobnou komisiou, vydávanie osvedčení,
- kontrola dodržiavania zákona č. 337/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení zákona č. 465/2005 Z. z. v dozorovaných zariadeniach,
- poskytovanie poradenstva prostredníctvom internetovej poradne environmentálneho zdravia,
- vedenie registra odborne spôsobilých osôb,
- šetrenie sťažností a príprava podkladov k ich riešeniu,
- zabezpečovanie špecializovaných činností v rámci expertíz,
- plnenie úloh na národných a medzinárodných projektoch riešených na RÚVZ,

- poskytovanie odborných konzultácií a odborné usmerňovanie dodržiavania hygienických požiadaviek a opatrení na pracoviskách odboru hygieny životného prostredia a zdravia v Banskobystrickom kraji,
- podiel na postgraduálnej výchove odborných pracovníkov RÚVZ v Banskobystrickom kraji a pri Slovenskej zdravotníckej univerzite,
- hodnotenie zdravotných rizík populácie a jej skupín vystavených rizikovým faktorom životného prostredia a životných podmienok,
- zabezpečovanie opatrení proti vzniku a šíreniu prenosných chorôb a iných poškodení zdravia súvisiacich s vplyvom faktorov životného prostredia a spôsobom života na zdravie,
- hodnotenie výsledkov meraní hluku v životnom prostredí, návrh opatrení, sledovanie účinnosti realizovaných protihlukových opatrení,
- sledovanie, analýzy a hodnotenie zdravotného stavu populácie a jej skupín vo vzťahu k faktorom životného prostredia a spôsobu života,
- identifikovanie nerovností v environmentálnom zdraví, analýzy príčin nerovností, navrhovanie a presadzovanie programov na znižovanie nerovností v environmentálnom zdraví,
- zabezpečovanie ochrany verejného zdravia počas mimoriadnych udalostí v životnom prostredí (povodne, extrémne výkyvy teplôt, privalové dažde).

Na odbore sú vytvorené dve oddelenia a jedno Národné referenčné centrum (NRC):

- oddelenie štátneho zdravotného dozoru,
- oddelenie sledovania zdravotného stavu a hodnotenia expozícií ľudí faktorom životného prostredia,
- NRC pre hodnotenie vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie.

MUDr. Ivana Sedliačiková, MPH

vedúca odboru

tel.: 048/436 77 68

e-mail: ivana.sedliackova@vzbb.sk

Koncepcia v odbore hygiena výživy bola vydaná Ministerstvom zdravotníctva SR podľa § 45 ods. 1 písm. a) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Publikovaná je vo Vestníku MZ SR čiastka 12 – 19 zo dňa 26. marca 2008, s účinnosťou od 1. apríla 2008.

Odbor plní úlohy v oblasti verejného zdravotníctva v ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v súvislosti so zdravou výživou obyvateľstva. Presadzuje hlavné smery zdravej výživy a výživovej politiky na ochranu, podporu a rozvíjanie verejného zdravia, monitoruje vplyv výživy na verejné zdravie a vykonáva štátny zdravotný dozor nad zariadeniami spoločného stravovania a nad kozmetickými výrobkami. Plní úlohy orgánu verejného zdravotníctva v oblasti úradnej kontroly potravín podľa osobitných predpisov.

Činnosť odboru sa realizuje v dvoch úrovniach:

- *na úrovni krajskej (Banskobystrický kraj)* – zabezpečením odborného a metodického vedenia a koordinácie činnosti odd. hygieny výživy RÚVZ v kraji a preskúšaním odbornej spôsobilosti osôb vykonávajúcich nákup, predaj a spracovávanie húb na základe ich žiadosti a príprava podkladov na vydanie osvedčenia, formou prípravy materiálov koncepcnej, legislatívnej a odborného-metodickej povahy pre Ministerstvo zdravotníctva SR – hlavného hygienika SR,
- *na úrovni regionálnej (okresy Banská Bystrica a Brezno)* – plnením úloh vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na úseku verejného zdravotníctva, z Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike, z Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a z výkonu štátneho zdravotného dozoru (vrátane dozoru nad kozmetickými výrobkami) a úradnej kontroly potravín. Zamestnanci odboru zabezpečujú preskúšanie odbornej spôsobilosti osôb vykonávajúcich epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov a prípravu podkladov na vydanie osvedčení.

Práca odboru hygieny výživy sa zameriava na riešenie základných okruhov problémov:

1. *výživy, ako súčasti medicínskeho odboru fyziológie človeka*, v ktorom sa zaoberá základnými životnými pochodmi výmeny látok medzi organizmom a vonkajším prostredím. Predmetom činnosti výživy je sledovanie otázok vzťahu prostredia a človeka, ich vzájomnej podmienenosti a usmerňovania, pričom
 - » objektivizuje biopozitívne a bionegatívne faktory výživy, v súvislosti s princípmi ochrany, podpory a rozvoja zdravej výživy,
 - » sleduje hygienickú problematiku všetkých foriem spoločného stravovania, so zvláštnym zreteľom na výživovú hodnotu, zmyslovú hodnotu a zdravotnú neškodnosť podávaných pokrmov,
 - » vykonáva výchovnú a poradenskú činnosť so zreteľom na ovplyvňovanie stravovacích zvyklostí a presadzovanie zásad správnej výživy u obyvateľov,
 - » monitoruje výživový stav vybraných skupín obyvateľstva, poruchy výživy a výskyt neinfekčných chorôb vo vzťahu k výžive,
 - » spolupracuje pri príprave a presadzovaní celospoločenských programov v oblasti zdravej výživy;

2. *hygieny výroby a hygieny potravín*, ktorá skúma podmienky výroby potravín a pokrmov, ale aj potraviny a pokrmy ako objekty výživy človeka na rôznych stupňoch ich získavania, úpravy, spracovania a uskladňovania, predaja a používania, pričom
 - » sleduje hygienickú a zdravotnú bezpečnosť a biologickú hodnotu potravinových surovín, polotovarov, hotových výrobkov a pokrmov,
 - » sleduje nákazy a otravy z potravín a pokrmov a vypracováva návrhy opatrení na ich prevenciu,
 - » kontroluje kritické kontrolné body systémov správnej výrobnéj praxe (HACCP) v určených potravinárskych prevádzkach a v zariadeniach spoločného stravovania,
 - » sleduje a hodnotí priestory a podmienky potravinárskych prevádzok a zariadení spoločného stravovania vo vzťahu k ovplyvňovaniu zdravotnej neškodnosti potravín a pokrmov,
 - » kontroluje dodržiavanie legislatívnych požiadaviek, týkajúcich sa zdravotného stavu a odbornej spôsobilosti zamestnancov pracujúcich v potravinárskych prevádzkach a zariadeniach spoločného stravovania,
 - » kontroluje úroveň vykonávania sanitácie, dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie v potravinárskych prevádzkach a zariadeniach spoločného stravovania,
 - » vykonáva poradenskú a expertíznu činnosť s osobitným zreteľom na ochranu potravín a pokrmov pred narušením ich hygienickej a zdravotnej bezpečnosti,
 - » posudzuje stavebno-technické a prevádzkové podmienky z hygienického hľadiska v potravinárskych prevádzkach a v zariadeniach spoločného stravovania, so zameraním na ich umiestnenie, členenie a technické vybavenie, s cieľom vytvorenia podmienok na minimalizáciu rizík, ktoré by mohli viesť k narušeniu hygienickej a zdravotnej bezpečnosti potravín a pokrmov,
 - » vykonáva a vedie registráciu potravinárskych prevádzkarní,
 - » vykonáva opatrenia na ochranu zdravia, súvisiace so zistením nebezpečných potravín, pokrmov alebo nápojov a odovzdáva a prijíma informácie v súvislosti s výskytom nebezpečných potravín v rámci rýchleho výstražného systému.

3. *hygieny výrobkov bežného používania*, kde patria obalové materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami a pokrmami, a s výrobkami, ktoré prichádzajú do priameho styku s ľudským telom, kde patria kozmetické výrobky, pričom
- » kontroluje obalové materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami a pokrmami, so zameraním na sledovanie a hodnotenie ich zdravotnej bezpečnosti pri priamom alebo nepriamom styku s potravinami a pokrmami,
 - » vykonáva štátny zdravotný dozor nad kozmetickými výrobkami,
 - » vykonáva opatrenia na ochranu zdravia, súvisiace so zistením nebezpečných obalových materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami a nebezpečných kozmetických výrobkov, a odovzdáva a prijíma informácie v súvislosti s výskytom nebezpečných obalových materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami a nebezpečných kozmetických výrobkov,
 - » vykonáva a vedie registráciu výrobcov obalových materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami a kozmetických výrobkov.

Na odbore sú vytvorené dve oddelenia:

- oddelenie fyziológie výživy a výrobkov bežného použitia,
- oddelenie hygieny potravín.

MUDr. Katarína Slotová, PhD.

vedúca odboru

tel.: 048/436 74 44

e-mail: katarina.slotova@vzbb.sk

Odbor plní úlohy štátu v oblasti verejného zdravotníctva spočívajúce v podpore a ochrane zdravia detí a mládeže.

Činnosť odboru je zameraná na vykonávanie prevencie ochorení a iných porúch zdravia v detskom a dorastovom veku prostredníctvom vylúčenia alebo obmedzenia výskytu rizík týchto ochorení. Sleduje a vyhodnocuje požiadavky na zdravé životné podmienky a spôsob života vo vzťahu k zdraviu a vývoju detí a mládeže, vrátane vysokoškolákov. Stanovuje preventívne opatrenia na predchádzanie vzniku a šírenia ochorení a iných porúch zdravia detí a mládeže, ako aj opatrenia zamerané na kladné ovplyvnenie zdravia mladej generácie.

Činnosť odboru sa realizuje v troch úrovniach:

- *na úrovni okresov Banská Bystrica a Brezno* – zabezpečením úloh vyplývajúcich z výkonu štátneho zdravotného dozoru, úradnej kontroly potravín, poradenskej činnosti a odborného-metodického usmernením projektov podpory zdravia detí a mládeže,
- *na úrovni regionálnej* – formou zabezpečovania expertíznej činnosti s krajskou pôsobnosťou,
- *na úrovni celoslovenskej* – formou spolupráce na príprave materiálov koncepcijnej, legislatívnej a odborného-metodického povahy pre MZ SR – HH SR.

Práca odboru hygieny detí a mládeže sa orientuje najmä na tieto odborné okruhy:

- monitorovanie a vyhodnocovanie podmienok pre zdravý vývoj, výchovu, psychický a fyzický rozvoj detí a mládeže,
- sledovanie vzťahov a súvislostí medzi faktormi životných a pracovných podmienok a zdravotným stavom detí a mládeže, analýza príčin zmien zdravotného stavu a identifikácia aktuálnych rizikových faktorov,
- realizácia projektov na podporu zdravia detí a mládeže na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni,
- hodnotenie zdravotných rizík v rámci primárnej prevencie vybraných chorôb,
- problematika predškolských a školských zariadení všetkých typov,
- sledovanie a vyhodnocovanie kvality pitnej vody a vody na kúpanie v zariadeniach pre deti a mládež, kúpanie batoliat,
- problematika územného plánovania z hľadiska uplatňovania zdravotno-hygienických požiadaviek v zariadeniach pre deti a mládež,
- sledovanie a vyhodnocovanie hlukovej situácie, mikroklimatických podmienok a kvality vnútorného ovzdušia v zariadeniach pre deti a mládež,

- pedagogický režim, hodnotenie výchovno-vzdelávacieho procesu na školách,
- hodnotenie problematiky spoločného stravovania detí a mládeže a zabezpečenie pitného režimu detí,
- zdravotno-hygienická problematika detských zotavovacích akcií,
- problematika zariadení sociálnych služieb, zariadení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- zabezpečovanie prevádzky pieskovísk,
- preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností pri výrobe požívatín, manipulácii s nimi a ich uvádzaní do obehu, vydávanie osvedčení,
- zabezpečovanie ochrany zdravia nefajčiarov,
- činnosť poradne zdravia pre deti a rodiny,
- realizácia zdravotno-výchovných aktivít pre učiteľov, žiakov a študentov.

Pracovná náplň:

- posudzovanie návrhov na územné a kolaudačné konanie stavieb, zmenu v užívaní stavieb, na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou v zariadeniach pre deti a mládež,
- posudzovanie návrhov na prevádzku predškolských zariadení všetkých typov, schvaľovanie prevádzkových poriadkov, štátny zdravotný dozor v týchto zariadeniach,
- posudzovanie návrhov na prevádzku školských zariadení – základné školy, stredné školy, strediská odborného výcviku, vysoké školy všetkých typov vrátane prevádzkových poriadkov, štátny zdravotný dozor v týchto zariadeniach,
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež vo všetkých typoch zariadení pre deti a mládež, schvaľovanie prevádzkových poriadkov, výkon štátneho zdravotného dozoru v týchto zariadeniach,
- výkon úradnej kontroly potravín v zariadeniach školského stravovania, vrátane výdajní stravy a školských bufetov,
- vykonávanie a vedenie registrácie o prevádzkach spoločného stravovania pre deti a mládež,
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky telovýchovných zariadení a športových zariadení pre deti a mládež, schvaľovanie prevádzkových poriadkov, výkon štátneho zdravotného dozoru v týchto zariadeniach,
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky zariadení sociálnej starostlivosti pre deti a mládež a zariadení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately detí, práca na úseku špeciálnych problémov minoritných skupín detskej populácie – deti so zdravotným postihnutím, deti rómskeho etnika vrátane posudzovania prevádzkových poriadkov a výkonu štátneho zdravotného dozoru v týchto zariadeniach,
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky domovov mládeže, študentských domovov a školských internátov vrátane prevádzkových poriadkov a výkonu štátneho zdravotného dozoru v týchto zariadeniach,
- posudzovanie návrhov na zotavovacie podujatia pre deti a mládež vrátane výkonu štátneho zdravotného dozoru,
- vedenie poradne zdravia pre deti a rodiny vrátane internetovej poradne,
- vedenie poradne pre podporu duševného zdravia,
- realizácia programov zdravotnej výchovy pre deti a mládež,

- realizácia a návrhy programov a projektov na národnej a medzinárodnej úrovni,
- príjem žiadostí na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností pri práci s potravinami, preskúšanie znalostí skúšobnou komisiou, vydávanie osvedčení,
- kontrola dodržiavania ustanovení zákona č. 337/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení noviel v zariadeniach a prevádzkach pre deti a mládež,
- vedenie registra odborne spôsobilých osôb pri práci s potravinami,
- šetrenie sťažností a príprava podkladov k ich riešeniu,
- zabezpečovanie špecializovaných činností v rámci expertíz,
- plnenie úloh na medzinárodných projektoch riešených na RÚVZ.

Na odbore sú vytvorené dve oddelenia:

- oddelenie štátneho zdravotného dozoru,
- oddelenie sledovania zdravotného stavu.

MUDr. Ľubica Hettychová

vedúca odboru

tel.: 048/436 77 43

e-mail: lubica.hettychova@vzbb.sk

Odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie sa usiluje o podporu a udržanie telesnej, duševnej a sociálnej pohody zamestnancov všetkých povolání, o prevenciu zmien zdravia zamestnancov vyvolaných pracovnými podmienkami, o ochranu zamestnancov pred rizikami zo škodlivých faktorov pri práci, o umiestnenie zamestnancov do pracovného prostredia prispôsobeného fyziologickým a psychickým schopnostiam ľudí a o ich udržanie v tomto prostredí. Znamená to prispôsobenie práce človeku (Medzinárodná organizácia práce, Svetová zdravotnícka organizácia).

Činnosť odboru sa realizuje v troch úrovniach:

- *na úrovni celoslovenskej* – formou prípravy materiálov koncepcnej, legislatívnej a odborného-metodickej povahy, podkladov pre rozhodovanie ÚVZ SR – hlavného hygienika SR, výkonom špecializovaných činností a zabezpečovaním činností Národného referenčného centra pre hodnotenie osobnej expozície a zdravotných rizík; zastupovaním SR v poradných výboroch orgánov EK pre zdravie a bezpečnosť pri práci, v Európskej agentúre pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (OSHA), v Európskej chemickej agentúre (ECHA); spoluprácou s Centrom pre chemické látky a prípravky pri poskytovaní údajov v oblasti hodnotenia zdravotných rizík chemických látok a zmesí;
- *na úrovni krajskej* – formou základnej a špecializovanej laboratórnej a expertíznej činnosti, poradenstva, činností komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti pre prácu s jedmi a vydávanie osvedčení, metodického vedenia a koordinácie regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Banskobystrickom kraji;
- *na úrovni okresnej* – zabezpečovaním úloh vyplývajúcich z platnej legislatívy výkonom štátneho zdravotného dozoru s pôsobnosťou pre okresy Banská Bystrica a Brezno.

Činnosť odboru je zameraná na:

- skúmanie príčin profesionálnych ochorení a iných poškodení zdravia podmienených prácou,
- sledovanie a hodnotenie vzťahov medzi prácou, pracovným prostredím, podmienkami práce a zdravím ľudí pri práci,
- usmerňovanie celospoločenskej a zdravotníckej prevencie ochorení a poškodení zdravia presadzovaním národných stratégií, priorít a programov na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, vrátane zamestnancov,
- výkon štátnej správy a štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva nad ochranou zdravia pri práci a činnosti pracovnej zdravotnej služby.

Na odbore sú vytvorené štyri oddelenia a jedno Národné referenčné centrum (NRC):

- oddelenie štátneho zdravotného dozoru a preventívnej toxikológie,
- oddelenie sledovania zdravotného stavu a fyziológie práce,
- oddelenie zdravotných rizík, chemicko-biologických faktorov a genetickej toxikológie,
- oddelenie analýz fyzikálnych faktorov,
- NRC pre hodnotenie osobnej expozície a zdravotného rizika.

Oddelenie zdravotného dozoru a preventívnej toxikológie

Pracovná náplň:

- príprava podkladov a stratégie merania faktorov pracovného prostredia podľa požiadaviek v rámci Banskobystrického kraja a hodnotenie expozície a zdravotného rizika,
- terénne šetrenia podozrení na profesionálne ochorenia vyvolané chemickými faktormi,
- organizácia a zabezpečenie skúšok odbornej spôsobilosti pre prácu s látkami a prípravkami veľmi jedovatými a jedovatými v rámci Banskobystrického kraja a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti,
- príprava podkladov pre posudkovú činnosť orgánu na ochranu zdravia na uvedenie pracovných priestorov do prevádzky a schvaľovanie prevádzkových poriadkov na manipuláciu s chemickými faktormi a nakladanie s nebezpečnými odpadmi,
- stanoviská pre iné orgány štátnej správy v oblasti posudzovania vplyvov pracovného prostredia na zdravie ľudí,
- výkon štátneho zdravotného dozoru, vydávanie pokynov a ukladanie opatrení na odstraňovanie nedostatkov,
- poradenská, konzultačná a posudková činnosť pre právnické a fyzické osoby k problematike nebezpečných chemických faktorov – veľmi jedovatých a jedovatých látok a prípravkov, karcinogénov, vrátane azbestu, rizikových prác, zdravotného dohľadu,
- spolupráca s Inšpektorátom práce v Banskej Bystrici na realizácii spoločných previerok RÚVZ v Banskobystrickom kraji podľa dohodnutej problematiky a metód práce (1 × ročne),
- spolupráca na riešení úloh v rámci programov a projektov úradov verejného zdravotníctva vyhlásených hlavným hygienikom SR.

Oddelenie sledovania zdravotného stavu a fyziológie práce

Pracovná náplň:

- hodnotenie fyzickej pracovnej záťaže, prednostne so zameraním na posudzovanie rizika lokálnej záťaže končatín a chrbtice,
- hodnotenie tepelnej záťaže zamestnancov a navrhovanie optimálnej náhrady tekutín (pitný režim),
- hodnotenie psychickej pracovnej záťaže a senzorickej záťaže zamestnancov,
- prešetrovanie a posudzovanie podmienok práce a fyzickej pracovnej záťaže pri podozrení na profesionálne ochorenia podporno-pohybového aparátu končatín a chrbtice z preťaženia,
- realizácia programov a projektov na ochranu zdravia (zdravé pracoviská, prevencia ochorení podmienených prácou),
- výkon štátneho zdravotného dozoru, osobitne v zdravotníckych zariadeniach a na pracoviskách s rizikom tepelnej a fyzickej záťaže,

- príprava podkladov pre posudkovú činnosť orgánu verejného zdravotníctva na uvedenie pracovných priestorov do prevádzky – chránené pracoviská pre osoby so zdravotným postihnutím, pracoviská so zobrazovacími jednotkami, pracoviská s biologickými faktormi, práca s bremenami,
- príprava podkladov a vecných pripomienok k novým legislatívnym úpravám v oblasti ochrany zdravia pri práci,
- konzultácie a poradenstvo pri aplikácii legislatívnych úprav do praxe,
- konzultácie a poradenstvo v oblasti zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby,
- koordinácia a spolupráca na činnosti poradne zdravia v ochrane zdravia pri práci.

Oddelenie zdravotných rizík, chemicko-biologických faktorov a genetickej toxikológie

Pracovná náplň:

- zabezpečenie, usmerňovanie a koordinácia nadstavbových špecializovaných činností pre spádové územie Banskobystrického kraja v oblasti biologického monitorovania osôb exponovaných toxickým a genotoxickým faktorom (karcinogény, mutagény a reprodukčno-toxické látky) vyskytujúcim sa v životnom a pracovnom prostredí pomocou analytických metód a metód genetickej toxikológie,
- príprava podkladov a stratégia odberov vzoriek biologického materiálu na laboratórne analýzy biologických expozičných faktorov a hodnotenie expozície,
- spolupráca na výskumných medzinárodných epidemiologických a toxikologických štúdiách vplyvu pracovných a životných podmienok na výskyt nádorových ochorení populácie,
- zber, spracovanie a uchovávanie biologického materiálu (biologické banky), zabezpečovanie transportu do medzinárodných laboratórií na ďalšie spracovanie,
- národná koordinácia epidemiologických štúdií,
- hodnotenie rizík z nebezpečných chemických látok, najmä s karcinogénnym a mutagénnym účinkom v pracovnom prostredí, ako podklad pre rozhodnutia a stanoviská orgánu verejného zdravotníctva.

Oddelenie analýzy fyzikálnych faktorov

Pracovná náplň:

- odborná príprava stratégie merania, objektivizácia a hodnotenie fyzikálnych faktorov (hluk, vibrácie, osvetlenie) v pracovnom a životnom prostredí pre potreby Banskobystrického kraja,
- príprava podkladov pre posudkovú činnosť orgánu verejného zdravotníctva z hľadiska ochrany pred hlukom, vibráciami, elektromagnetickým poľom v pracovnom a životnom prostredí a požiadaviek na osvetlenie pri práci a zdroje optického žiarenia (lasery),
- výkon štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách s rizikom fyzikálnych faktorov (hluk, vibrácie, lasery),
- prešetrovanie podozrení na profesionálne ochorenia z expozície hluku a vibráciám,
- konzultačná, poradenská a prednášková činnosť v problematike ochrany zdravia pri práci s fyzikálnymi faktormi,
- spolupráca pri prešetrovaní podnetov, sťažností a petícií z oblasti vplyvov fyzikálnych faktorov na verejné zdravie.

MUDr. Mária Avdičová, PhD.

vedúca odboru

tel.: 048/436 74 41

e-mail: maria.avdicova@vzbb.sk

Epidemiológia infekčných chorôb ako medicínsky odbor sa zaoberá skúmaním výskytu a rozdelenia infekčných chorôb, ktoré sa vyskytujú v populácii, navrhuje opatrenia na ochranu a zlepšenie zdravia a kontroluje ich účinnosť. Cieľom infekčnej epidemiológie je prispievať k znižovaniu chorobnosti na infekčné ochorenia, postupné obmedzovanie výskytu, spomalenie až zastavenie šírenia nákaz, ako aj znižovanie úmrtnosti na infekčné choroby.

Činnosť odboru sa realizuje v troch úrovniach:

- *na úrovni celoslovenskej* – ako centrum pre zber, triedenie a analýzu údajov o infekčných ochoreniach a vedenie „Národného registra pacientov s prenosnými ochoreniami“, ako kontaktné miesto pre komunikáciu s ECDC vrátane zasielania údajov do Európskeho systému surveillance (TESSy) so sídlom v Štokholme, ďalej prípravu materiálov koncepcnej, legislatívnej a odborného-metodickej povahy pre MZ SR a hlavného hygienika SR,
- *na úrovni krajskej* – vykonávanie nadstavbových činností, posudkov, konzultácií a metodického vedenia,
- *na úrovni okresnej* – zabezpečovanie úloh vyplývajúcich z koncepcie odboru, t. j. vykonávanie opatrení na zamedzenie šírenia nákaz v ohniskách vrátane organizácie a kontroly očkovania, výkon štátneho zdravotného dozoru v zdravotníckych zariadeniach na úrovni okresu Banská Bystrica a Brezno, metodické vedenie všetkých zdravotníckych pracovníkov v oblasti prevencie infekčných ochorení. Vykonávanie posudkovej činnosti pri zriaďovaní zdravotníckych zariadení, posudzovanie prevádzkových poriadkov ako aj ich zmien.

Na odbore sú vytvorené tri oddelenia:

- oddelenie infekčnej epidemiológie a nákaz s prírodnou ohniskovosťou a zoonóz,
- oddelenie prevencie nemocničných nákaz,
- oddelenie bioštatistiky.

Oddelenie infekčnej epidemiológie a nákaz s prírodnou ohniskovosťou a zoonóz

Epidemiológia infekčných chorôb:

- sledovanie, resp. monitorovanie výskytu infekčných chorôb a analýza epidemiologickej situácie,

- analýza faktorov ovplyvňujúcich vznik, priebeh a následky infekčných chorôb,
- vykonávanie surveillance vybraných nákaz,
- vykonávanie činností spojených s elimináciou až eradikáciou vybraných nákaz,
- plánovanie, vypracovávanie, organizácia, riadenie a koordinácia represívnych protiepidemických opatrení a účasť na ich výkone v ohniskách nákazy,
- sledovanie a kontrola účinnosti preventívnych a represívnych protiepidemických opatrení,
- prešetrovanie chorôb z povolania infekčnej etiológie,
- realizácia transverzálnych a longitudálnych štúdií s cieľom hodnotiť vývoj epidemiologickej situácie,
- hodnotenie, kontrola a účasť na opatreniach zameraných na prerušenie cesty prenosu pôvodcu nákazy,
- plánovanie, vypracovávanie, organizácia, riadenie a koordinácia imunizačného programu, vrátane organizácie a riadenia výkonov špecifickej profylaxie a účasť na ich výkone,
- hodnotenie imunitného stavu obyvateľstva na základe kontrol očkovania, resp. imunologických prehľadov,
- vedenie poradne pre prevenciu AIDS a poradne pre cestujúcich do zahraničia vrátane vydávania certifikátov o výsledku vyšetrenia na AIDS a medzinárodných očkovacích preukazov,
- konzultačná činnosť v oblasti ochorení preventabilných očkovaním a vedenie poradne pre očkovanie,
- realizovanie odporúčaní Európskeho centra pre kontrolu chorôb (ECDC) a Svetovej zdravotníckej organizácie v epidemiologickom dohľade a v činnostiach zameraných na kontrolu chorôb,
- zdravotno-výchovná činnosť v oblasti prevencie infekčných chorôb,
- konzultačná činnosť pre pracovníkov rezortu zdravotníctva a podľa požiadavky aj pre pracovníkov iných rezortov.

Podieľanie sa na epidemiologickom výskume, ktorý:

- skúma charakteristiky výskytu a rozdelenia infekčných chorôb a zdravia v spoločnosti,
- analyzuje pôsobenie infekčných agensov na populáciu podľa niektorých demografických ukazovateľov, genetických faktorov, vplyvov prostredia...,
- skúma ochranné faktory podporujúce zdravie a možnosti ich uplatnenia pre zlepšenie zdravia populácie,
- vypracováva a navrhuje štandardné pracovné metódy,
- overuje účinnosť epidemiologických opatrení a vypracováva nové preventívne a represívne opatrenia v oblasti primárnej prevencie, imunizačných programov, surveillance i terapie,
- vykonávanie zdravotnej výchovy obyvateľstva v oblasti prevencie infekčných chorôb,
- včasné informovanie verejnosti o závažných rizikách a možnosti účinnej ochrany,
- účasť na celospoločensky závažných projektoch a programoch.

Epidemiológia nákaz s prírodnou ohniskovosťou a zoonóz:

- sledovanie, resp. monitorovanie výskytu zoonóz a analýz epidemiologickej situácie,
- analýza faktorov ovplyvňujúcich vznik, priebeh a následky zoonóz,
- vykonávanie surveillance vybraných nákaz,

- plánovanie, vypracovávanie, organizácia, riadenie a koordinácia represívnych protiepidemických opatrení a účasť na ich výkone v ohniskách nákazy,
- v súčinnosti s veterinárnou službou návrh opatrení na zabránenie prenosu ochorení zo zvierat na ľudí,
- sledovanie a kontrola účinnosti preventívnych a represívnych protiepidemických opatrení,
- realizácia transverzálnych a longitúdálnych štúdií s cieľom hodnotiť vývoj epidemiologickej situácie,
- hodnotenie, kontrola a účasť na opatreniach zameraných na prerušenie cesty prenosu pôvodcu nákazy vrátane veterinárnych opatrení,
- realizovanie odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie v epidemiologickom dohľade a v činnostiach zameraných na kontrolu chorôb,
- zdravotno-výchovná činnosť v oblasti zoonóz,
- konzultačná činnosť pre pracovníkov rezortu zdravotníctva a podľa požiadavky aj pre pracovníkov iných rezortov.

Podieľanie sa na epidemiologickom výskume, ktorý:

- skúma charakteristiky výskytu a rozdelenia infekčných chorôb prenosných zo zvierat na ľudí a zdravia v spoločnosti,
- analyzuje pôsobenie infekčných agensov na populáciu podľa niektorých demografických ukazovateľov, genetických faktorov, vplyvov prostredia a tiež výskyt vybraných nákaz v závislosti od ochorení u zvierat,
- skúma ochranné faktory podporujúce zdravie a možnosti ich uplatnenia pre zlepšenie zdravia populácie,
- vypracováva a navrhuje štandardné pracovné metódy,
- overuje účinnosť epidemiologických opatrení a vypracováva nové preventívne a represívne opatrenia v oblasti primárnej prevencie, surveillance i terapie,
- vykonávanie zdravotnej výchovy obyvateľstva v oblasti prevencie infekčných ochorení prenosných zo zvierat na ľudí,
- včasné informovanie verejnosti o závažných rizikách a možnosti účinnej ochrany,
- účasť a metodické vedenie komisií pre cielenú jarnú a jesennú deratizáciu mestských úradov v Banskej Bystrici a Brezne, konzultačná činnosť pre tieto komisie v iných regiónoch.

Oddelenie prevencie nemocničných nákaz

- vykonávanie surveillance vybraných nozokomiálnych nákaz,
- plánovanie, vypracovávanie, organizácia, riadenie a koordinácia represívnych protiepidemických opatrení a účasť na ich výkone pri výskyte závažných nozokomiálnych nákaz alebo pri epidemickom výskyte nozokomiálnych nákaz,
- prešetrovanie chorôb z povolania infekčnej etiológie u zdravotníckych pracovníkov,
- hodnotenie, kontrola a účasť na opatreniach zameraných na prerušenie cesty prenosu pôvodcu nákazy,
- konzultačná a metodická činnosť na úseku boja proti nozokomiálnym nákazám endogénneho a exogénneho charakteru spojená s výkonom hygienického dozoru v zdravotníckych zariadeniach,

- edukácia zdravotníckych pracovníkov v problematike sterilizácie a dezinfekcie,
- výuková základňa pre činnosť DDD skupín,
- organizácia odborných konferencií a seminárov s problematikou dezinfekcie, sterilizácie a nozokomiálnych infekcií,
- realizovanie odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie v epidemiologickom dohľade a v činnostiach zameraných na kontrolu nozokomiálnych nákaz, výskytu multirezistentných bakteriálnych kmeňov,
- účasť na celospoločensky závažných projektoch a programoch.

Oddelenie bioštatistiky

- celoslovenská správa informačného systému infekčných ochorení EPIS (týždenné, mesačné a ročné analýzy výskytu infekčných ochorení v SR a v krajoch, nadštandardné analýzy údajov, grafické a mapové výstupy, publikácia na web, zasielanie údajov do sietí EÚ),
- analýzy zdravotného stavu, analýzy vzťahov medzi zdravotným stavom a jeho determinantmi,
- návrh dizajnu, manažment a štatistické analýzy údajov pre epidemiologické štúdie,
- príprava elektronických formulárov, kontrola kvality údajov a spracovanie údajov pre dotazníkové štúdie.

MUDr. Pavol Adámek

vedúci odboru

tel.: 0418/436 77 13

mobil: 0905 707 515

e-mail: pavol.adamek@vzbb.sk

Odbor sa zaoberá sledovaním a usmerňovaním radiačnej záťaže obyvateľov prírodnou rádioaktivitou, najmä sledovaním radiačnej záťaže radónom a jeho rozpadovými produktmi v súvislosti s bývaním. Ďalej sleduje a usmerňuje radiačnú záťaž pacientov a personálu pri používaní zdrojov ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve a sleduje a usmerňuje radiačnú záťaž obyvateľov rádioaktivitou z umelých zdrojov.

Činnosť odboru sa realizuje v dvoch úrovniach:

- *na úrovni celoslovenskej* – formou prípravy koncepčných materiálov, prípravy legislatívnych úprav v oblasti ochrany zdravia pred žiarením, prípravy metodických usmernení a podkladov pre rozhodnutia hlavného hygienika, posudzovaním odbornej spôsobilosti pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia,
- *na úrovni regionálnej* – formou zabezpečovania úloh vyplývajúcich z výkonu štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách so zdrojmi žiarenia, zabezpečovania úloh vyplývajúcich zo zaradenia do systému stálych zložiek monitorovacej siete pre monitorovanie následkov radiačných havárií, zabezpečovania ďalších úloh v nadväznosti na aktuálne úlohy ÚVZ SR, posudzovania chorôb z povolenia, ktoré mohli byť spôsobené ožiarením, vzdelávania obyvateľstva v problematike ochrany zdravia pred žiarením a možných rizík, ktoré súvisia s pôsobením ionizujúceho žiarenia na ľudský organizmus.

Odbor má akreditáciu na časť používaných laboratórnych metodík.

Na odbore sú vytvorené štyri oddelenia:

- oddelenie röntgenov, uzavretých a otvorených žiaričov,
- oddelenie rádioaktivity životného prostredia,
- oddelenie dozimetrie a rádiometrie,
- oddelenie rádiochémie.

Oddelenie röntgenov, uzavretých a otvorených žiaričov

- výkon štátneho zdravotného dozoru na cca 900 pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia v 13 okresoch na území Banskobystrického kraja a 11 okresoch na území Žilinského kraja v zmysle príslušných ustanovení zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- príprava odborných podkladov pre rozhodnutia orgánov štátnej správy v oblasti povoľovania používania zdrojov ionizujúceho žiarenia v jednotlivých odvetviach

hospodárstva. V preventívnom dozore to znamená v podstate licencovanie pracoviska, ktoré je dvojstupňové – najprv sa posúdi návrh na zriadenie a v druhom kroku sa schvaľuje samotné pracovisko a zdroj ionizujúceho žiarenia. V rámci bežného dozoru sa kontroluje dodržiavanie podmienok, za ktorých bolo povolené používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia a bezpečnosť zaobchádzania s nimi,

- metodická a konzultačná činnosť pre právnické a fyzické osoby a ich odborné usmerňovanie v oblasti radiačnej ochrany,
- sledovanie a usmerňovanie radiačnej záťaže pacientov a personálu pri používaní zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- šetrenie nadexpozícií pacientov a personálu pri používaní zdrojov ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve,
- vedenie dokumentácie o pracoviskách a archívu odboru,
- spolupráca na úlohách a projektoch v oblasti radiačnej ochrany.

Oddelenie rádioaktivity životného prostredia

- monitorovanie spádového územia (bývalý stredoslovenský región) v rámci činnosti stálej zložky slovenskej radiačnej monitorovacej siete v spolupráci s ostatnými oddeleniami odboru,
- riešenie mimoriadnych udalostí a prípadov straty kontroly nad zdrojmi žiarenia,
- príprava a koordinácia práce mobilnej výjazdovej skupiny,
- v spolupráci so zainteresovanými rezortmi príprava odborných podkladov pre národný plán reakcie na mimoriadne udalosti spojené so stratou kontroly nad zdrojom žiarenia alebo nálezom opusteného zdroja,
- metodická a konzultačná činnosť pre právnické a fyzické osoby a ich odborné usmerňovanie v oblasti radiačnej ochrany,
- šetrenie nadexpozícií,
- riešenie sťažností,
- spolupráca na úlohách a projektoch v oblasti radiačnej ochrany.

Oddelenie dozimetrie a rádiometrie

- vykonávanie špecializovaných meraní v rámci monitorovania spádového územia (bývalý stredoslovenský región) v rámci činnosti stálej zložky slovenskej radiačnej monitorovacej siete v spolupráci s ostatnými oddeleniami odboru,
- hodnotenie dávkovej záťaže z vnútornej kontaminácie rádionuklidmi,
- hodnotenie dávkovej záťaže z externého ožiarovania,
- príprava a overovanie nových metodík merania,
- meranie vzoriek pre všetky oddelenia,
- metrológia a kontrola kvality,
- modelovanie expozícií,
- hodnotenie rizík,
- spolupráca na úlohách a projektoch v oblasti radiačnej ochrany.

Oddelenie rádiochémie

- stanovenie prírodných aj umelých rádionuklidov vo vzorkách životného prostredia,
- sledovanie vplyvu jadrovej energetických zariadení na jednotlivé zložky ŽP,

- vykonávanie špecializovaných laboratórnych analýz v rámci monitorovania spádového územia v rámci činnosti stálej zložky slovenskej radiačnej monitorovacej siete v spolupráci s ostatnými oddeleniami odboru,
- pravidelné odbery vzoriek zo životného i pracovného prostredia,
- príprava a aplikácia rádiochemických analytických postupov,
- alfaspektrometrické stanovenie rádionuklidov,
- príprava a overovanie nových rádiochemických metodík,
- sledovanie a usmerňovanie radiačnej záťaže obyvateľov prírodnou rádioaktivitou, najmä sledovanie radiačnej záťaže radónom a jeho rozpadovými produktmi v súvislosti s bývaním,
- meranie radónových veličín – aktivity pôdneho radónu, radónu vo vode a radónu v obytných priestoroch,
- spolupráca na úlohách a projektoch v oblasti radiačnej ochrany.

Ing. Zuzana Vassányi

vedúca odboru

tel.: 048/436 77 38

e-mail: zuzana.vassanyi@vzbb.sk

Odbor chemických analýz (OCHA) je laboratórnym pracoviskom, ktoré vykonáva chemické a fyzikálno-chemické skúšanie zložiek životného prostredia (vôd, potravín, ovzdušia, predmetov bežného používania) a biologického materiálu. Cieľom tejto činnosti je poskytovať terénym odborom jednotlivých RÚVZ Banskobystrického kraja požadované informácie o objektoch skúmania pre potreby výkonu štátneho zdravotného dozoru, úradnej kontroly potravín a pri sledovaní zdravotného stavu obyvateľstva. Pracovisko má zavedený systém manažérstva kvality v súlade s normou STN EN ISO/IEC 17025:2005 a je držiteľom osvedčenia o akreditácii od roku 2004. Ako akreditované skúšobné laboratórium sa v rámci externej kontroly kvality pravidelne zúčastňuje medzilaboratórných porovnávacích skúšok organizovaných na národnej a medzinárodnej úrovni.

OCHA spolupracuje s ďalšími odbormi RÚVZ pri riešení aktuálnych medziodborových úloh a medzinárodných projektov. Pri odbore pracuje samostatné NRC pre laboratórnu diagnostiku v oblasti ľudského biomonitoringu a pracovníci odboru sa zúčastňujú na plnení úloh ďalších dvoch NRC zriadených pri RÚVZ Banská Bystrica (NRC pre hodnotenie vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie a NRC pre hodnotenie rizík nových a existujúcich chemických látok na život a zdravie ľudí). Špecialisti odboru poskytujú metodicko-konzultačnú činnosť pre laboratória RÚVZ v SR v problematike chromatografických a spektrofotometrických metód. OCHA spolupracuje so zdravotníckymi a vzdelávacími inštitúciami. V špecializovaných oblastiach vykonávajú laboratória odboru aj analýzy pre iné RÚVZ v SR. Pracovisko poskytuje laboratórne vyšetrenia, terénne odbery ovzdušia a merania aj formou platenej služby na objednávku.

Na odbore sú vytvorené štyri oddelenia:

- oddelenie spektrálnych metód,
- oddelenie separačných metód pre anorganické látky,
- oddelenie separačných metód pre organické látky,
- oddelenie merania expozícií na pracoviskách a v obytnom prostredí.

Oddelenie spektrálnych metód

Oddelenie zabezpečuje vyšetrenie vôd, potravín, biologického materiálu, vzoriek ovzdušia a predmetov bežného používania v širokom rozsahu ukazovateľov so špecifickým zameraním na problematiku stopových prvkov a toxických kovov. Pri skúšaní používa nasledujúce laboratórne techniky:

- spektrofotometria UV/VIS,
- atómová absorpčná spektrofotometria (AAS) s plameňovou technikou (FLAME AAS),

- AAS s technikou elektrotermickej atomizácie (ETA AAS),
- AAS s hydridovou technikou (HG AAS),
- AAS na princípe studených pár (CV AAS),
- polarografia.

Špecializácia pracoviska:

- stanovenie toxických kovov (Pb, Cd, As, Sb, Hg) v biologickom materiáli metódou AAS,
- stanovenie selénu v potravinách metódou AAS.

Oddelenie separačných metód pre anorganické látky

Oddelenie zabezpečuje stanovenie širokej škály sledovaných ukazovateľov vo vodách, potravinách, predmetoch bežného používania, ovzduší a biologickom materiáli s dôrazom na problematiku environmentálnej a profesionálnej expozície karcinogénom (PAU, benzén formaldehyd, izokyanáty). Pri svojej činnosti využíva nasledujúce laboratórne techniky:

- kvapalinová chromatografia (HPLC) s UV, VIS s fluorescenčnou detekciou,
- iónová chromatografia (IC) pre stanovenie aniónov,
- potenciometrické meranie pH,
- konduktometria,
- odmerná analýza,
- tenkovrstevná chromatografia (TLC).

Špecializácia pracoviska:

- stanovenie anorganických kyselín v ovzduší metódou IC,
- stanovenie metabolitov organických rozpúšťadiel a polycyklických aromatických uhľovodíkov v biologickom materiáli metódou HPLC,
- stanovenie diizokyanátov v ovzduší metódou HPLC,
- stanovenie markerov tabakovému dymu v ovzduší a biomarkerov expozície.

Oddelenie separačných metód pre organické látky

Oddelenie sa venuje analýze prchavých organických látok, halogénovaných derivátov, PCB, chlórovaných pesticídov a ich degradačných produktov vo vzorkách životného prostredia, pracovného prostredia a v biologickom materiáli. Laboratórne skúšanie vykonáva nasledujúcimi technikami:

- plynová chromatografia (GC) s detekciou FID,
- GC s detektorom elektrónového záchytu GC-ECD,
- GC s hmotnostným detektorom GC-MS,
- tepelná desorpcia,
- gravimetrické techniky.

Špecializácia pracoviska:

- stanovenie prchavých organických látok v pitných vodách,
- stanovenie chlórovaných pesticídov v potravinách a v materskom mlieku,
- stanovenie halogénovaných anestetík v ovzduší operačných sál.

Oddelenie merania expozícií na pracoviskách a v obytnom prostredí

Oddelenie zabezpečuje činnosť terénnej odberovej skupiny a laboratórne skúšanie vzoriek ovzdušia a biologického materiálu v určenom rozsahu. Oddelenie má v náplni práce:

- komplexné zabezpečovanie odberov ovzdušia z pracovného prostredia a vnútorného prostredia budov vrátane komunikácie so zákazníkom a prípravy plánu odberu,
- technickú realizáciu odberu ovzdušia (stacionárny a personálny odber, odber chemických škodlivín na trubičky, difúzne techniky a iné),
- meranie ukazovateľov tepelno-vlhkostnej mikroklimy vo vnútornom prostredí budov,
- gravimetrické metódy stanovenia prachu a jeho frakcií (PM10, PM2, 5),
- UV/VIS a IČ spektrometrické stanovenie vybraných ukazovateľov v ovzduší a biologickom materiáli,
- gravimetrické techniky.

Špecializácia pracoviska:

- stanovenie oxidu kremičitého v pracovnom ovzduší,
- stanovenie veľkostných frakcií pevných aerosólov v pracovnom a vnútornom prostredí,
- stanovenie šesťmocného chrómu v pracovnom prostredí.

RNDr. Jozef Strhásky, PhD.

vedúci odboru – poverený zastupovaním

tel.: 048/436 72 44

e-mail: jozef.strharsky@vzbb.sk

Odbor je laboratórnym pracoviskom, ktoré vykonáva mikrobiologické vyšetrenia klinických vzoriek a mikrobiologické a biologické vyšetrenia zložiek životného prostredia. Činnosť pracoviska je zameraná na ochranu verejného zdravia a poskytovanie včasnej a presnej laboratórnej diagnostiky. OLM pri výkone skúšok uplatňuje systémy manažérstva kvality podľa STN EN ISO/IEC 17 025:2005. Odbor má od roku 2004 osvedčenie o akreditácii a zavedený systém internej a externej kontroly kvality.

Klinické oddelenia sa podieľajú na objasňovaní príčin vzniku a šírenia ochorení bakteriálnej, vírusovej, mykotickej a parazitárnej etiológie. Pracovisko OLM vykonáva základnú diagnostiku pre spádové zdravotnícke zariadenia a nadstavbovú diagnostiku pre oblasť stredoslovenského regiónu. V rámci činnosti Národných referenčných centier a činnosti špecializovaných laboratórií a pracovísk zabezpečuje nadstavbovú diagnostiku pre potreby ostatných laboratórií zriadených v úradoch verejného zdravotníctva a laboratórií klinickej mikrobiológie rezortu MZ SR. Pracovníci OLM riešia odborné úlohy mikrobiologického a epidemiologického charakteru. Klinické oddelenia úzko spolupracujú s odborom epidemiológie na sledovaní výskytu prenosných ochorení v populácii a ich šírenia v prírodnom ohnisku nákaz, poskytujú konzultačnú činnosť zdravotníckym zariadeniam a iným laboratóriám, spolupracujú s odborními preventívnej medicíny, vysokými školami, vedeckými inštitúciami, vedeckými spoločnosťami a s výskumnými ústavmi v otázkach vyhľadávania, prevencie a posudzovania chorôb mikrobiálnej etiológie.

Oddelenia mikrobiológie životného prostredia a biológie životného prostredia vykonávajú analýzy zložiek životného a pracovného prostredia. Výsledky o kvalite vôd, potravín, predmetov bežného užívania, vnútorného a vonkajšieho ovzdušia poskytujú terénnym oddeleniam pre kontrolnú a rozhodovaciu činnosť. Vo všetkých oblastiach poskytujú aj analýzy formou platenej služby. V rámci špecializovanej činnosti oddelenie BŽP zabezpečuje koordináciu činnosti monitorovacích staníc peľovej informačnej služby pri RÚVZ v SR a celoslovenského spravodajstva.

Na odbore je vytvorených osem oddelení, štyri NRC a jedno špecializované pracovisko:

- oddelenie lekárskej virológie,
- oddelenie lekárskej parazitológie,
- oddelenie antiinfekčnej imunológie,
- oddelenie molekulárnej biológie,
- oddelenie lekárskej bakteriológie,
- oddelenie zákazu biologických zbraní,
- oddelenie mikrobiológie životného prostredia,
- oddelenie biológie životného prostredia,

- NRC pre pertussis a parapertussis,
- NRC pre toxoplazmózu,
- NRC pre pneumokokové nákazy,
- NRC pre bakteriologické (biologické) a toxínové zbrane,
- špecializované pracovisko pre vírusové hepatitídy.

Oddelenie lekárskej virológie

Oddelenie zabezpečuje štandardné virologické kultivačné vyšetrenia biologického materiálu (stolica, likvor, výtery, krv, bioptický a pitevný materiál).

Rozsah vyšetrenia:

1. Kultivačné vyšetrenie:
 - » vyšetrenie stolíc, likvorov, výterov zamerané na prítomnosť enterálnych vírusov a adenovírusov,
 - » kultivačné vyšetrenie bioptických a pitevných materiálov na prítomnosť enterálnych a chrípkových vírusov,
 - » izolácia chrípkových vírusov z výterov krku na bunkových kultúrach a ich následná identifikácia hemaglutinačnou metódou,
 - » vyšetrenie rýchlostestom na prítomnosť chrípkových vírusov A a B vo výteroch z krku,
 - » kultivačné vyšetrenie odpadových vôd na prítomnosť vírusov Polio 1, 2, 3 a enterálnych vírusov.
2. Sérologické vyšetrenie protilátok:
 - » vírusneutralizačný test na prítomnosť protilátok proti enterálnym vírusom Polio 1, 2, 3 a Coxackie B 1-6, A7 a A9.
3. Virologická surveillancie infekčných ochorení.

V rámci programov Svetovej zdravotníckej organizácie sa virologické oddelenie zúčastňuje na:

1. Surveillancie Polio a enterálnych vírusov:
 - » kultivačné vyšetrenie biologického materiálu od pacientov s akútnou chabou obrnou na prítomnosť poliovírusov a enterálnych vírusov v spolupráci s NRC pre poliomyelitídu,
 - » sledovanie cirkulácie poliovírusov a enterálnych vírusov v odpadových vodách z 13 okresov stredoslovenského regiónu,
 - » ciele virologické vyšetrenia vybraných skupín obyvateľstva, hlavne detí, na prítomnosť poliovírusov a enterálnych vírusov v spolupráci s NRC pre poliomyelitídu.
2. Surveillancie chrípkových vírusov:
 - » kultivačné virologické vyšetrenie výterov krku na prítomnosť chrípkových vírusov na bunkových kultúrach od obvodných lekárov a detských lekárov, z nemocníc a od sentinelových lekárov pre deti aj dospelých zo stredoslovenského regiónu v spolupráci s NRC pre chrípku.

Oddelenie lekárskej parazitológie

Oddelenie zabezpečuje laboratórnu diagnostiku parazitárnych ochorení človeka.

Rozsah vyšetrenia:

1. Mikroskopické vyšetrenie:
 - » cieleňé špecializované vyšetrenie na črevné, krvné a tkanivové parazity: amebióza, schistosomóza, malária, leishmanióza, príp. iné tropické parazitózy (po telefonickom dohovore),
 - » identifikácia zdravotnícky významných druhov ektoparazitov: pedikulóza, svrab, myiázy, identifikácia hmyzu a pod.,
 - » helmintologické vyšetrenie detských pieskovísk.
2. Kultivačné vyšetrenie:
 - » *Acanthamoeba* spp., *Naegleria* spp. (ster z rohovky, likvor, roztok pre kontaktné šošovky).
3. Sérologické vyšetrenie protilátok:
 - » toxoplazmóza: celkové protilátky KFR, ELISA IgG, IgM, IgA, IgE, avidita IgG, proteínová analýza Western-blot, skrining gravidných žien,
 - » tkanivové helmintózy: echinokokóza, trichinelóza, ELISA IgG.
4. Priamy dôkaz pôvodcu metódou PCR:
 - » toxoplazmóza: krv, likvor, plodová voda, histologický materiál.

Oddelenie antiinfekčnej imunológie

Oddelenie zabezpečuje laboratórnu diagnostiku vybraných vírusových a bakteriálnych ochorení človeka sérologickými metódami.

Rozsah vyšetrenia:

1. Sérologické vyšetrenie protilátok:
 - » vírusové hepatitídy: ELISA anti-HAV, ELISA IgM HAV, ELISA HBeAg, ELISA anti-HBe, ELISA anti-HBs, ELISA HBsAg, ELISA HBsAg konfirmácia, ELISA anti-HBc, ELISA IgM HBc, ELISA anti-HCV, Western-blot IgG HCV ELISA, anti-HDV, ELISA HDV Ag, ELISA IgM HDV, Western-blot IgG/IgM HEV,
 - » AIDS/HIV: ELISA HIV Ab-Ag,
 - » rubeola: ELISA IgM Rubeola, ELISA avidita IgG Rubeola,
 - » chrípka: KFR chrípka typ A a B, HIT chrípka typ A (A1, A3, H1N1/2009) a B,
 - » *B. pertussis* a *B. parapertussis*: ELISA IgG, IgM, IgA, aglutinácia.
2. Kultivačné vyšetrenie:
 - » *Bordetella pertussis* a *Bordetella parapertussis*,
 - » Priamy dôkaz pôvodcu metódou PCR:
 - » *B. pertussis* a *B. parapertussis*: nosohltanový výter, výplach.

Oddelenie molekulárnej biológie

Oddelenie sa zameriava na vykonávanie samostatných vyšetrení prítomnosti vybraných druhov agensov pomocou molekulárno-biologických metód. Oddelenie zároveň zabezpečuje nadstavbovú diagnostiku pre oddelenia lekárskej parazitológie, lekárskej virológie, antiinfekčnej imunológie, oddelenie lekárskej bakteriológie, ako aj pre NRC pre toxoplazmózu, NRC pre pertussis a parapertussis a NRC pre pneumokokové nákazy.

Rozsah vyšetrenia:

1. PCR:
 - » *Streptococcus pneumoniae*,
 - » *Toxoplasma gondii*,
 - » *Francisella tularensis*,
 - » *Vibrio cholerae*,
 - » *Campylobacter jejuni*,
 - » *Clostridium perfringens*,
 - » *Adenovírus*.

2. RT-PCR:
 - » Chrápka typu A,
 - » Chrápka typu B,
 - » Chrápka typu A/H1N1 pandemická,
 - » RSV,
 - » enterovírusy.

3. real-time PCR:
 - » *Toxoplasma gondii*,
 - » *Bordetella pertussis*,
 - » *Bordetella parapertussis* (dôkaz génu zodpovedného za tvorbu toxínu ptx),
 - » *Naegleria fowleri*,
 - » *Bacillus anthracis*,
 - » *Francisella tularensis*,
 - » Chrápka typu A,
 - » Chrápka typu B,
 - » Chrápka typu A/H1N1 pandemická.

4. Pulzná elektroforéza:
 - » *Campylobacter jejuni*,
 - » *Streptococcus pneumoniae*,
 - » *Bordetella pertussis*.

5. Multiplexná PCR:
 - » sérotypizácia kmeňov *Streptococcus pneumoniae*.

Oddelenie lekárskej bakteriológie

Oddelenie zabezpečuje vyšetrowanie materiálov/vzoriek podozrivých na prítomnosť nebezpečných pôvodcov bakteriologických zbraní a bioterorizmu. Zhromažďuje a spracováva najnovšie poznatky a informácie v danej problematike. Oddelenie vypracováva podrobné manuály na manipuláciu s podozrivými materiálmi, izoláciu a diagnostiku zvlášť nebezpečných pôvodcov biologických zbraní a bioterorizmu.

Pre potreby odboru epidemiológie vyšetruje vzorky biologických materiálov na prítomnosť pôvodcov črevných infekcií. Zabezpečuje vyšetrowanie kontaktov (rodinné epidémie) a podieľa sa na sledovaní epidemiologického procesu, pátraní po prameni pôvodcu nákazy a epidemiologickej bdelosti nad prenosnými ochoreniami.

Oddelenie zastrešuje a koordinuje činnosť na úseku prípravy pôd a kultivačných médií pre potreby odboru lekárskej mikrobiológie. Zodpovedá za kvalitu a kontrolu kultivačných médií prostredníctvom referenčných kmeňov.

Oddelenie zákazu biologických zbraní

Oddelenie zákazu biologických zbraní vzniklo pre potreby výkonu činností Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici vyplývajúce zo zákona č. 218/2007 Z. z. § 10 ods. 1 o zákaze biologických zbraní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v znení jeho noviel. Oddelenie pripravuje podklady pre rozhodnutia o povolení na zaobchádzanie s vysoko rizikovými agensmi a toxínmi, ktoré v zmysle Zákona č. 218/2007 Z. z. § 9 o zákaze biologických zbraní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v znení jeho noviel vydáva Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky.

Oddelenie mikrobiológie životného prostredia

Mikrobiológia životného prostredia je interdisciplinárny vedný odbor odvodený od všeobecnej mikrobiológie, ktorý monitoruje prostredníctvom špecifických laboratórnych postupov mikroorganizmy v zložkách životného prostredia, ich vzájomné vzťahy a význam pre zdravie človeka. Predmetom skúmania sú tie druhy mikroorganizmov, ktoré svojou prítomnosťou, prípadne svojím metabolizmom, ovplyvňujú hygienickú kvalitu životného prostredia s dopadom na zdravotný stav populácie. Metódy práce sú stanovené v platných predpisoch STN, STN ISO, Potravinovom kódexe, prípadne STN EN a platných predpisoch MZ SR.

Rozsah vyšetrenia:

1. Laboratórium potravín a predmetov bežného používania:
 - » celkový počet mikroorganizmov,
 - » koliformné baktérie,
 - » *Staphylococcus aureus* a koaguláza pozitívne stafylokoky,
 - » *Escherichia coli*,
 - » *Salmonella* species,
 - » mezofilné anaeróbne sporujúce mikróby,
 - » *Listeria monocytogenes*,
 - » enterokoky,
 - » kvasinky a plesne,

- » potenciálne toxínogénne plesne,
- » plesne iné než *Geotrichum candidum*,
- » *Bacillus cereus*,
- » *Enterobacteriaceae*,
- » stanovenie počtu slizotvorných baktérií rodu *Leuconostoc*,
- » *Pseudomonas aeruginosa*,
- » rod *Vibrio parahaemolyticus*,
- » dôkaz iných patogénnych a podmienených patogénnych mikroorganizmov,
- » stanovenie *Salmonella*, *Listeria monocytogenes*, *E. coli* O157 prístrojom Mini VIDAS.

2. Laboratórium vôd:

- » koliformné baktérie,
- » *Escherichia coli*,
- » enterokoky,
- » kultivovateľné mikroorganizmy pri $t = 22$ a 36 °C,
- » *Pseudomonas aeruginosa*,
- » sulfít redukujúce črevné sporujúce anaeróbne baktérie,
- » *Salmonella*,
- » *Staphylococcus aureus*,
- » iné patogénne mikroorganizmy.

3. Laboratórium na kontrolu sterility, dezinfekcie a prevencie nákaz:

- » sterilita predmetov a sterilných materiálov,
- » mikrobiologická kontaminácia vnútorného ovzdušia,
- » účinnosť sterilizačných prístrojov s využitím bioindikátorov,
- » účinnosť dezinfekčných roztokov,
- » účinnosť dezinfekčných procesov,
- » vyhľadávanie faktorov prenosu nákazy.

Oddelenie biológie životného prostredia

Oddelenie zabezpečuje komplexné biologické analýzy pitných, rekreačných a povrchových vôd, kultivačné stanovenia saprofytických a termotolerantných améb, diagnostiku biologických škodcov v potravinách a iných komoditách, diagnostiku biologických škodlivín vo vnútornom prostredí budov. Oddelenie zabezpečuje koordináciu činnosti monitorovacích staníc peľovej informačnej služby pri RÚVZ v SR a celoslovenského spravodajstva.

MUDr. Silvia Kontrošová, MPH

vedúca odboru

tel.: 048/436 74 49

e-mail: silvia.kontrosova@vzbb.sk

Hlavné zameranie odboru:

- ozdravenie výživy – zameranie na zmenu výživových návykov obyvateľov a zvýšenie vedomostí o vplyve výživy na zdravie,
- nefarmakologické ovplyvňovanie hypertenzie – prevencia zvyšovania TK, znižovanie následkov zvýšeného TK na zdravotný stav a dĺžku života,
- podpora nefajčenia – zameraná na zníženie prevalencie fajčenia o 5 % a zvýšenie vedomostí o škodlivosti fajčenia,
- pohybová aktivita – zvýšiť podiel rekreačnej pohybovej aktivity v rámci voľného času,
- prevencia drogových závislostí – zameraná na predchádzanie vzostupu počtu závislých od drog, vrátane alkoholu,
- projekt CINDI – zameranie na zmenu postojov obyvateľov k vlastnému zdraviu, realizácia skríninov zdravotného stavu obyvateľstva každých 5 rokov,
- projekt Zdravé školy – zameranie na zvýšenie informovanosti o otázkach zdravia u školskej mládeže, zvýšiť vedomosti o možnostiach udržať a rozvíjať vlastné zdravie
- projekt Zdravé mestá – realizovať v súčinnosti s miestnymi inštitúciami, s MÚ – Kabinetom zdravé mesto a záujmovými skupinami zdravotno-výchovné aktivity smerujúce k naplneniu štátnej politiky ochrany zdravia (zdravý spôsob života, zdravá výživa, ochrana životného a pracovného prostredia),
- projekt Zdravé pracoviská – ovplyvniť pracovné prostredie tak, aby sa obmedzil výskyt chorôb z povolania, znížiť expozíciu karcinogénom na pracoviskách a tým aj riziko vzniku nádorových ochorení, zvýšiť úroveň zdravotnej prevencie,
- výchova k zodpovednému partnerstvu, rodičovstvu, manželstvu, zdôrazňovanie správnej životosprávy v tehotenstve a výživy dojčiat, prevencia chorôb prenášaných pohlavným stykom vrátane HIV/AIDS – zameranie na zníženie chorobnosti a úmrtnosti v dôsledku sexuálne prenosných chorôb, zníženie počtu neželaných tehotenstiev a umelých prerušení tehotenstva,
- projekt „Vyzvi srdce k pohybu“ – gestor celoslovenskej kampane, realizácia v nepárnych kalendárnych rokoch v súčinnosti s RÚVZ v SR.

Na odbore sú vytvorené dve oddelenia:

- poradenské centrum ochrany a podpory zdravia,
- oddelenie výchovy ku zdraviu.

Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia

Formy činnosti:

- individuálne poradenstvo na základe výsledkov biochemických vyšetrení, analýzy anamnestických údajov, meraní, testov a vyšetrení za štandardných podmienok v našej ambulancii. Tieto služby poskytujeme v stanovených termínoch aj v priestoroch poskytnutých mestskými úradmi v Banskej Bystrici a v Brezne, po dohode s obecnými úradmi alebo spoločenskými organizáciami v ich priestoroch, alebo pri vytvorení potrebných podmienok zamestnávateľmi aj na pracoviskách klientov,
- skupinové poradenstvo,
- komunitná práca a podiel na tvorbe stratégií znižujúcich prevalenciu rizikových faktorov z nesprávneho životného štýlu a rizikových foriem správania u obyvateľov v segregovaných chudobných rómskych osadách, v azylových centrách a v iných marginalizovaných komunitách,
- výjazdy poskytujúce v neštandardných podmienkach orientačné vyšetrenia, propagujúce zdravý životný štýl, ochranu a podporu zdravia, spojené s distribúciou zdravotno-výchovných materiálov,
- vyšetrenia klientov a dotazníkový zber dát, ktoré sú súčasťou skrínigov, prieskumov a výskumov,
- konzultácie osobné, e-mailové a telefonické,
- spolupráca s ďalšími odborníkmi, podiel na tvorbe projektov a programov podpory zdravia a na zdokonaľovaní využívaných metód,
- organizovanie odborných seminárov a tlačových konferencií, prezentácia v médiách, výuka študentov, cirkulujúcich lekárov a komunitných pracovníkov.

Oddelenie výchovy ku zdraviu

Hlavným cieľom zdravotnej výchovy je rozvíjať, upevňovať a podporovať poznatky, správanie a zmeny životného štýlu zlepšujúce zdravie a motivovať obyvateľstvo k aktívnej účasti na starostlivosti o svoje zdravie.

Hlavné ťažisko činnosti spočíva vo formovaní vedomostí, postojov a návykov občanov vo vzťahu k vlastnému zdraviu i k zdraviu spoluobčanov, s dôrazom na povinnosť jednotlivca starať sa o svoje zdravie. Aktívna účasť občana sa dá dosiahnuť len vtedy, keď jeho zdravotné uvedomenie bude také, že bude mať záujem o svoju zdravotnú situáciu, zistí svoje potreby a bude vedieť formulovať svoje ciele.

Formy činnosti:

- prednášková činnosť, besedy a ďalšie skupinové aktivity,
- konzultácie, individuálne poradenstvo a účasť na poradenských výjazdoch,
- prezentácie v médiách,
- organizovanie a spoluúčasť na zabezpečovaní kampaní, súťaží a zážitkových podujatí,
- distribúcia edukačných materiálov, výpožičky videokaziet,
- prieskumná a výskumná činnosť, analýza a vyhodnocovanie zistených údajov,
- podiel na tvorbe programov podporujúcich zdravie populácie,
- spolupráca v záujme zlepšovania informovanosti obyvateľstva, ozdravenia životného štýlu a zlepšenia podmienok potrebných pre dosiahnutie a udržanie zdravia každého človeka s partnerskými organizáciami v rámci rezortu zdravotníctva aj z iných sektorov,

- komunitná práca s dôrazom na vzdelávanie sociálne marginalizovaných príslušníkov rómskej menšiny a iných vulnerabilných skupín obyvateľstva, seniorov, mladých mamičiek, detí a mládeže,
- seminárna a školiaca činnosť, výuka študentov a cirkulujúcich lekárov, komunitných pracovníkov, laických peer-školiateľov, metodické vedenie pedagógov v oblasti podpory zdravia a výchovy ku zdraviu.

Ing. Radovan Lapuník

vedúci odboru – poverený zastupovaním

tel.: 048/436 77 88

e-mail: radovan.lapunik@vzbb.sk

Odbor zabezpečuje kompletnú ekonomickú agendu úradu a vytvára prevádzkovo-technické podmienky pre činnosť odborných pracovísk.

Na odbore sú vytvorené tri oddelenia:

- oddelenie ekonomické,
- oddelenie prevádzkovo-technické,
- oddelenie zdravotníckej informatiky.

Oddelenie ekonomické

- komplexné zabezpečovanie prác na úseku rozpočtovania a financovania, zostavovanie návrhu rozpočtu, zabezpečenie rozpočtových opatrení z úrovne Ministerstva zdravotníctva SR, vypracovanie interných smerníc k právnym predpisom,
- komplexné zabezpečovanie finančného účtovníctva, evidencie a účtovanie účtovných dokladov a operácií, spracovávanie mesačnej uzávierky, fakturácia za odborné činnosti, zabezpečenie úhrad dodávateľských faktúr,
- komplexné zabezpečovanie mzdového účtovníctva, spracovanie mesačných zmien v dochádzkovom systéme, spracovanie miezd, komunikácia s poisťovňami, likvidácia dávok nemocenského poistenia,
- zabezpečovanie operatívnej evidencie,
- zabezpečovanie hotovostného platobného styku, vedenie pokladne, zabezpečovanie peňažného styku s bankou, zabezpečovanie vyplácania cestovných účtov zamestnancom,
- zabezpečovanie procesu verejného obstarávania, vyhlasovanie verejných a užších súťaží, príprava súťažných podkladov a spracovávanie výsledkov,
- spracovanie štatistických výkazov,
- objednávanie tovarov a služieb pre všetky pracoviská úradu,
- komunikácia s dodávateľmi energií, poisťovňami, colnými orgánmi, políciou, dodávateľmi tovarov a služieb a úradmi verejnej a komunálnej správy.

Oddelenie prevádzkovo-technické

- vykonávanie vlastnými pracovníkmi – odborné kúrenárske, vodoinštalatérske, elektrikárske práce, drobné stavebné práce, maliarske, zámočnicke, zväračské práce, jemná mechanika, stolárske práce a iné remeselné práce v rozsahu malých a stredných opráv vrátane opráv a údržby laboratórnych prístrojov a zariadení,
- zabezpečovanie prevádzky a obsluhy energetických zariadení (4 plynové kotolne), meracej a regulačnej techniky (vodomery, elektromery, plynomery), slaboprúdovej

techniky (telefónna ústredňa), odpisy meračov energií, kontrola technického stavu zariadení, evidencia spotreby, vyhodnocovanie spotreby energií, zabezpečovanie zmluvných vzťahov s dodávateľmi energií a služieb,

- obsluha hlavného vstupu úradu, evidencia a usmerňovanie stránok, poskytovanie informácií stránkam a telefonujúcim, obsluha telefónnej ústredne, obsluha zabezpečovacieho zariadenia,
- organizácia dopravy – zabezpečovanie dopravy a prepravy osôb, prístrojovej techniky a materiálov osobnými motorovými vozidlami, dopravno-dispečerské činnosti, operatívna evidencia spotreby pohonných látok, kompletná evidencia činnosti dopravy, operatívna účtovná evidencia dopravy,
- zabezpečovanie činnosti podateľne, zabezpečenie poštových zásielok, zabezpečovanie pohybu internej pošty, operatívna účtovná evidencia poštovného so Slovenskou poštou a kuriérskymi firmami,
- zabezpečovanie a vykonávanie nákupov materiálov pre všetky činnosti úradu, organizovanie dodávky materiálov vrátane prevádzkovania skladu spotrebného materiálu, operatívna účtovná evidencia príjmu a výdaja materiálu,
- zabezpečovanie a vykonávanie činnosti BOZP a PO vrátane kompletnej evidencie,
- zabezpečovanie a organizovanie revízií, odborných prehliadok a skúšok prístrojov a zariadení vrátane vedenia kompletnej evidencie dokladov o týchto zariadeniach a revíziách,
- zabezpečovanie a vykonávanie inventarizácie majetku,
- vedenie evidencie majetku úradu,
- nakladanie s odpadom – komunálny, nebezpečný (uskladnenie, separácia, vývoz), poplatky za odpad a znečisťovanie prostredia,
- upratovanie pracovísk,
- zabezpečenie prania a čistenia pracovných odevov,
- vypracovanie daňových priznaní (daň z nehnuteľnosti).

Oddelenie zdravotníckej informatiky

- správa počítačovej siete úradu, poskytovanie služieb internetu a elektronickej pošty,
- správa webového sídla RÚVZ,
- správa informačného systému infekčných ochorení EPIS a portálu EPIS,
- systémové a zálohovacie služby, inštalácie softvérov,
- technická podpora pre využívanie, opravy, nákup výpočtovej techniky,
- grafická a technická príprava dokumentov, prezentácií, posterov,
- školenia pre využitie prostriedkov výpočtovej techniky v odbornej práci úradu,
- geografické informačné systémy do úrovne katastrov obcí a mikroúzemí a ich využitie na analýzy zdravotného stavu a analýzy vzťahov medzi zdravotným stavom a jeho determinantmi,
- návrhy databázových systémov, ich implementácia, správa a analýzy údajov,
- príprava elektronických formulárov, kontrola kvality údajov a spracovanie údajov pre dotazníkové štúdie,
- zber podkladov a príprava dokumentu „Zdravotnícka ročenka okresov Banská Bystrica a Brezno“,
- zber podkladov a príprava dokumentu „Zdravotnícka ročenka Banskobystrického kraja“,
- technická podpora publikačnej činnosti.

NÁRODNÉ REFERENČNÉ CENTRÁ

NÁRODNÉ REFERENČNÉ CENTRUM PRE HODNOTENIE VPLYVU VOĽNÉHO OVZDUŠIA A OVZDUŠIA UZATVORENÝCH PRIESTOROV NEVÝROBNÉHO CHARAKTERU NA ZDRAVIE POPULÁCIE

Vedúca NRC: MUDr. Katarína Slotová, PhD.

Hlavné zameranie činnosti:

- metodológia merania a hodnotenia expozície,
- metodológia epidemiologických štúdií,
- metodológia hodnotenia rizika,
- vytváranie databáz relevantných údajov v menovaných okruhoch,
- riešenie úloh na národnej aj medzinárodnej úrovni v uvedenej problematike,
- príprava podkladov k materiálom legislatívnej povahy.

Náplň činnosti:

1. Zbieranie, spracovanie a odovzdávanie informácií:
 - » sledovanie a zhromažďovanie odborných informácií z oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie v metodológii merania a hodnotenia expozície, v metodológii epidemiologických štúdií (vrátane matematického modelovania), v metodológii hodnotenia rizika z domácich i zahraničných zdrojov, vytváranie databáz relevantných údajov v menovaných okruhoch,
 - » zbieranie a spracovávanie informácií o situácii v oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie formou správ, prehľadov o prebiehajúcich štúdiách, výstupov riešených úloh.
2. Odborno-metodická činnosť:
 - » pomoc pri budovaní pracovísk RÚVZ v oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie, koordinácia ich činností,
 - » vyvíjanie a overovanie nových metód a postupov prác v oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie konkrétne v oblasti merania a hodnotenia expozície, vo vykonávaní epidemiologických štúdií (vrátane matematického modelovania), v hodnotení rizika a pomoc pri ich zavádzaní do praxe,
 - » odborné usmerňovanie pracovísk RÚVZ pôsobiacich v oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie (usporadúvanie konzultačných dní, individuálne konzultácie, zaškoľovanie pracovníkov).
3. Odborno-organizačná činnosť:
 - » príprava odborných podkladov k materiálom legislatívnej a typizačnej povahy pre HH SR a hlavných odborníkov,

- » na základe poverenia MZ SR zastupovanie rezortu pri riešení odborných otázok presahujúcich kompetencie MZ SR, pri riešení sporných otázok v rámci rezortu, mimo rezortu a so zahraničím,
- » predkladanie návrhov prioritných úloh a gescia ich plnení,
- » aktívna účasť na výskumných úlohách,
- » posudková, konzultačná, koordinačná činnosť pri riešení závažných zdravotno-hygienických prípadov.

4. Pedagogická činnosť:

- » spolupráca s fakultami VŠ a ďalšími inštitúciami odborným zabezpečením programu kurzov, seminárov, odborných konferencií,
- » spolupráca pri postgraduálnom školení domácich i zahraničných odborných pracovníkov,
- » spracovávanie odborných materiálov (správy, realizačné výstupy a hodnotenia úloh), ktoré je možné využiť na pedagogické účely.

5. Laboratórna činnosť:

Odbor chemických analýz – príklady vykonávaných analýz vzoriek ovzdušia:

- » inhalovateľná a respirabilná frakcia pevného aerosólu (jemné prachové častice PM10 a PM2, 5), formaldehyd, polycyklické aromatické uhľovodíky, prchavé organické látky, izokyanáty, fenol, oxid uhoľnatý, acetaldehyd, organické rozpúšťadlá a pod.,
- » meranie mikroklimatických ukazovateľov – teplota vzduchu, vlhkosť vzduchu, rýchlosť prúdenia vzduchu, teplota povrchov.

Odbor lekárskej mikrobiológie

- » Špecializované pracovisko pre stanovenie peľových alergénov v ovzduší
Od roku 2004 peľová monitorovacia stanica RÚVZ Banská Bystrica prispieva spracovanými údajmi o výskyte vybraných alergénov v ovzduší do databázy Európskej siete peľových staníc (EAN). Pracovisko odboru lekárskej mikrobiológie – oddelenie biológie životného prostredia pri RÚVZ Banská Bystrica sa podieľalo na obnovení PIS (peľovej informačnej služby) v SR pod gestorstvom verejného zdravotníctva a je ustanovené koordinátorom Peľovej informačnej služby pri RÚVZ v SR.
Medializácia peľových správ: „www.alergia.sk“ a „www.zdravie.sk“, vo forme tlačovej správy na „www.vzbb.sk“, týždenne sú pripravované textové správy o aktuálnej peľovej situácii na Slovensku pre tlač a podľa požiadaviek sú spracované aktuality aj pre rozhlasové a televízne vysielanie.
- » Špecializované pracovisko pre problematiku roztočov
Metódy monitorovania prítomnosti alergénov roztočov v prachu má toto pracovisko akreditované ako prvé a zatiaľ jediné na Slovensku.
- » Mikrobiológia životného prostredia
Kvalitatívne a kvantitatívne mikrobiologické stanovenie vybraných indikátorov kvality ovzdušia metódami akreditovanými SNAS.

Vedúca NRC: MUDr. Ľubica Hettychová

Náplň činnosti:

- identifikácia nebezpečných chemických faktorov, osobitne karcinogénov, mutagénov a reprodukčno-toxických látok v pracovnom prostredí, v zložkách životného prostredia (vonkajšie ovzdušie – imisie, vnútorné ovzdušie budov, pitná voda) a v biologickom materiáli exponovaných osôb,
- hodnotenie reálnej expozície a miery rizika z týchto faktorov pre usmerňovanie prijímania preventívnych opatrení podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravotníctva v platnom znení, NV SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení NV SR č. 471/2011 Z. z. a NV SR č. 356/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení NV SR č. 301/2007 Z. z.,
- spolupráca s Centrom pre chemické látky a prípravky (Centrum) v oblasti hodnotenia zdravotných rizík chemických látok na život a zdravie ľudí podľa zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh (chemický zákon),
- poskytovanie Centru – odborné stanoviská, informácie a expertízy, ktoré má k dispozícii,
- poskytovanie Centru – odborné vyjadrenia k autorizácii a registrácii biocídnych výrobkov podľa zákona č. 217/2003 Z. z. o podmienkach uvádzania biocídnych výrobkov na trh,
- príprava a implementácia legislatívy EÚ do právneho systému SR, vrátane limitov a metód na hodnotenie a kontrolu zdravotných rizík z chemických faktorov v pracovnom prostredí a v biologickom materiáli,
- zavádzanie nových metód na odber a analýzu vzoriek pracovného ovzdušia a biologického materiálu do praxe v súlade s novou legislatívou a normami,
- spolupráca na medzinárodných epidemiologických a toxikologických štúdiách hodnotenia vplyvu pracovného a životného prostredia a životného štýlu na výskyt nádorových ochorení respiračného a tráviaceho systému,
- príprava odborných podkladov na ochranu zdravia pre rozhodovanie hlavného hygienika SR z hľadiska uplatňovania jednotnej politiky štátu na úseku verejného zdravotníctva,
- spolupráca a odborné usmerňovanie RÚVZ v SR, spolupráca s odbornými pracoviskami (inštitúciami) doma i v zahraničí, účasť na školeniach, seminároch,
- výchova a vzdelávanie študentov, zamestnávateľov a zástupcov zamestnancov v podnikateľskej sfére, štátnej a verejnej správe i odborových organizáciách v problematike hodnotenia expozície a zdravotných rizík.

RNDr. Lucia Maďarová, PhD.

vedúca NRC

tel.: 048/436 72 71

e-mail: lucia.madarova@vzbb.sk

Náplň činnosti:

1. Diagnostická činnosť:
 - » základná a nadstavbová diagnostika pertussis v súlade s „Odborným usmernením MZ SR na zabezpečenie surveillance pertussis v Slovenskej republike“ (Vestník MZ SR ročník 61, február 2013, čiastka 1)
 - » konfirmačné vyšetrenia vzoriek pre iné laboratória
 - » overovanie nových diagnostických metód, ich validácia a zavádzanie do laboratórnej praxe
 - » účasť na medzinárodnej kontrole kvality laboratórnej práce

2. Surveillance pertussis:
 - » monitoring epidemiologickej situácie pertussis v SR v úzkej spolupráci s odborními epidemiológmi príslušných RÚVZ
 - » spracovanie, analýza a archivácia štatistických údajov a ich prezentácia formou výročných správ, grafov a tabuliek ako aj zverejňovanie aktuálnej situácie na webovej stránke RÚVZ BB (www.vzbb.sk)
 - » aktívne zaznamenávanie pozitívnych prípadov do Slovenského Epidemiologického Informačného Systému (EPIS)

3. Metodická a expertízna činnosť:
 - » metodická, konzultačná a expertízna činnosť
 - » poskytovanie konzultácií klinickým zariadeniam a laboratóriám
 - » odborné stáže, školenia a inštruktáže zdravotníckych pracovníkov
 - » organizovanie odborných podujatí v danej problematike
 - » konzultačné návštevy na regionálnych pracoviskách
 - » spolupráca s vedeckými a odbornými inštitúciami doma aj v zahraničí
 - » participácia na odborných projektoch (domácich či zahraničných)
 - » poskytovanie informácií laickej a odbornej verejnosti formou internetovej stránky
 - » podieľanie sa na legislatívnej činnosti týkajúcej sa diagnostiky a surveillance pertussis v SR

Zoznam vykonávaných vyšetrení:

1. Kultivácia:
 - » *Bordetella pertussis* a *Bordetella* spp.

2. Molekulárno-biologické metódy:
 - » real-time PCR *Bordetella pertussis* a *Bordetella parapertussis*
 - real-time PCR ptxA-Pr u *Bordetella pertussis* (dôkaz prítomnosti génu zodpovedného za tvorbu pertussického toxínu u *B. pertussis*)

3. Sérologické metódy:
 - » dôkaz protilátok proti pertussickému toxínu v sére
 - ELISA IgG anti-PT
 - ELISA IgA anti-PT

4. dôkaz *B. parapertussis* pomocou mikroaglutinácie

Vedúci NRC: RNDr. Jozef Strhársky, PhD.

Náplň činnosti

1. Diagnostická činnosť:
 - » základná a nadstavbová diagnostika toxoplazmózy v súlade s „Odborným usmernením MZ SR o diagnostike toxoplazmózy č. 19501-10/2006-OZS“
 - » konfirmačné vyšetrenia vzoriek pre iné laboratória,
 - » vyšetrovanie HIV-pozitívnych a transplantovaných pacientov na toxoplazmózu,
 - » skríning tehotných žien a novorodencov s cieľom predchádzať kongenitálnej toxoplazmóze,
 - » vyšetrovanie biologických vzoriek (plodová voda, očná tekutina, likvor, sekčný materiál, placenta, plod po aborte) na dôkaz nukleovej kyseliny parazita *Toxoplasma gondii* metódou PCR,
 - » overovanie novej metodiky a jej zavádzanie do laboratórnej praxe,
 - » účasť na medzinárodnej kontrole kvality laboratórnej práce.
2. Surveillance toxoplazmózy:
 - » monitoring epidemiologickej situácie toxoplazmózy v SR v spolupráci s epidemiológiou,
 - » spracovanie, analýza a archivácia štatistických údajov a ich prezentácia formou výročných správ, grafov a tabuliek.
3. Metodická a expertízna činnosť:
 - » metodická, konzultačná a expertízna činnosť,
 - » poskytovanie konzultácií klinickým zariadeniam a laboratóriám,
 - » odborné stáže, školenia a inštruktáže zdravotníckych pracovníkov,
 - » organizovanie odborných podujatí v danej problematike,
 - » konzultačné návštevy na regionálnych pracoviskách,
 - » spolupráca s vedeckými a odbornými inštitúciami doma aj v zahraničí,
 - » participácia na odborných projektoch (domácich či zahraničných),
 - » poskytovanie informácií laickej a odbornej verejnosti formou internetovej stránky.

Zoznam vykonávaných vyšetrení:

NRC pre toxoplazmózu má všetky vyšetrovacie metódy od roku 2005 akreditované v súlade s požiadavkami STN EN ISO/IEC 17 025:2005.

1. Molekulárno-biologické metódy:
 - » PCR *Toxoplasma gondii*
 - » real-time PCR *Toxoplasma gondii*
2. Sérologické metódy (stanovenie protilátok):
 - » KFR celkové protilátky *Toxoplasma gondii*
 - » ELISA IgG *Toxoplasma gondii*
 - » ELISA avidita IgG *Toxoplasma gondii*
 - » ELISA IgA *Toxoplasma gondii*
 - » ELISA IgM *Toxoplasma gondii*
 - » ELISA IgE *Toxoplasma gondii*
 - » Western-blot IgG, IgM a IgA *Toxoplasma gondii*

NÁRODNÉ REFERENČNÉ CENTRUM PRE PNEUMOKOKOVÉ NÁKAZY

Vedúci NRC: doc. MUDr. Cyril Klement, CSc.

Náplň činnosti:

- laboratórna diagnostika *Streptococcus pneumoniae* z biologického materiálu kultivačnými metódami, metódami priameho dôkazu nukleovej kyseliny (PCR), sérotypizácia kmeňov izolovaných najmä z invazívnych ochorení,
- vykonávanie nadstavbovej diagnostiky pre ostatné laboratóriá,
- spolupráca s ECDC (Európske stredisko na prevenciu a boj s nakažlivými ochoreniami),
- vedenie databázy epidemiologických a laboratórných údajov,
- uchovávanie kmeňov *S. pneumoniae* izolovaných z invazívnych ochorení, zbierka kmeňov,
- odborná a metodická činnosť,
- konzultácie,
- zavádzanie nových diagnostických metód,
- implementácia odporúčaní ECDC do laboratórnej diagnostickej praxe.

NÁRODNÉ REFERENČNÉ CENTRUM PRE BAKTERIOLOGICKÉ (BIOLOGICKÉ) A TOXÍNOVÉ ZBRANE

Vedúci NRC: doc. MUDr. Cyril Klement, CSc.

Náplň činnosti:

- príprava informácií a podkladov pre orgány MZ SR, týkajúce sa problematiky bakteriologických (biologických) a toxínových zbraní v nadväznosti na situáciu v SR a zahraničí,
- zabezpečenie základných diagnostických postupov pri diagnostike vybraných infekčných ochorení prichádzajúcich do úvahy ako biologické a toxínové zbrane,
- spolupráca s orgánmi štátnej správy, samosprávy a príslušnými inštitúciami v zahraničí pri riešení danej problematiky,
- spolupráca s médiami.

RNDr. Jana Čamajová, PhD.

vedúca pracoviska

tel.: 048/436 72 44

e-mail: jana.camajova@vzbb.sk

Náplň činnosti:

- základná a nadstavbová vysoko špecializovaná diagnostika vírusových hepatitíd A – E v súlade s Odborným usmernením MZ SR o štandardizácii laboratórnej diagnostiky vírusových hepatitíd (VH) A, B, C, D a E (A – E) a o štandardizácii diagnostiky, liečebných postupov a dispenzarizácie pacientov pri chronických hepatitídach B a C, č. 04533 – 105/2007 – OZSO zo dňa 4. 12. 2007,
- sledovanie najnovších informácií v laboratórnej diagnostike, aktualizovanie používaných vyšetrovacích metód a tak zabezpečenie zvýšenia citlivosti a špecifickosti vyšetrení,
- udržiavanie odborného kontaktu a spolupráca so zložkami, ktoré súvisia so špecializovanou oblasťou v SR a v zahraničí (epidemiologické a klinické pracoviská, odborné spoločnosti, komisie a pod.),
- poskytovanie konzultácií zdravotníckym zariadeniam, laboratóriám a klinickým pracovníkom o možnostiach diagnostiky,
- účasť na medzinárodných kontrolách kvality laboratórnej práce,
- spoluúčasť na surveillance vírusových hepatitíd v Slovenskej republike,
- spracovávanie, archivácia a prezentácia výsledkov formou správ, grafov a tabuliek,
- informovanie laickej a odbornej verejnosti formou internetovej stránky.

Ing. Daniela Borošová, PhD.

vedúca NRC

tel.: 048/436 77 79, 76

e-mail: daniela.borosova@vzbb.sk

Náplň činnosti:

- nadstavbová laboratórna diagnostika toxických chemických látok a ich metabolitov v ľudskom biologickom materiáli (krv, moč, vlasy, nechty)
- zavádzanie nových laboratórnych metodík a diagnostických postupov
- riešenie úloh a projektov na národnej aj medzinárodnej úrovni
- vytvorenie a správa biobanky pre dlhodobé uchovávanie vzoriek biologického materiálu
- vytvorenie a správa databanky pre archiváciu relevantných údajov a laboratórnych výsledkov
- metodická a konzultačná činnosť
- organizovanie odborných podujatí a školení v uvedenej problematike
- účasť na medzilaboratórnych porovnávacích skúškach
- zabezpečenie odborných stáží a konzultácií podľa konkrétnych požiadaviek
- publikácie výsledkov v oblasti biomonitoringu na odborných podujatiach

NRC zabezpečuje špecializovanú laboratórnu diagnostiku zisťovania expozície populácie environmentálnym faktorom, ktorá nadväzuje na metodológiu používanú v toxikológii a pri meraní profesionálnej expozície, tzv. biologické expozičné testy.

Aktuálny rozsah sledovaných ukazovateľov:

- Stanovenie toxických a esenciálnych prvkov
 - » arzén (vlasy, nechty), antimón – metódou ETA AAS a HG AAS
 - » olovo v krvi a moči metódou ETA AAS
 - » olovo, kadmium, chróm, nikel vo vlasoch metódou ETA AAS
 - » ortuť vo vlasoch metódou CV AAS
 - » vápnik v materskom mlieku metódou AES
- Stanovenie organických látok a ich metabolitov
 - » nikotín vo vlasoch metódou HPLC-UV
 - » kotinín (metabolit nikotínu) v moči metódou HPLC-UV
 - » kyselina t,t-mukónova (metabolit benzénu) v moči metódou HPLC-DAD
 - » fenol v moči (metabolit benzénu) v moči spektrofotometricky a HPLC-FLD
 - » 1-hydroxypyren (metabolit pyrénu) v moči metódou HPLC-FLD
 - » acetón v moči metódou GC-FID

- » kyselina hippurová (metabolit toluénu) v moči metódou HPLC-DAD
 - » o-krezol (metabolit toluénu) v moči metódou HPLC-DAD
 - » kyselina (2-,3-,4-)-metylhippurové (metabolity xylénu) v moči metódou HPLC-DAD
 - » kyselina mandľová (metabolit styrénu a etylbenzénu) v moči metódou HPLC-DAD
 - » kyselina fenylglyoxylová (metabolit styrénu a etylbenzénu) v moči metódou HPLC-DAD
 - » kyselina δ -aminolevulová (ukazovateľ expozície olovu) v moči spektrofotometricky
- Stanovenie perzistentných organické polutantov
 - » skupina chlórovaných insekticídov (DDT a jeho rozkladné produkty DDE, DDD) v materskom mlieku metódou plynovej chromatografie (GC-ECD))
 - » kongenéry PCB (kongenér 28, 52, 101, 138, 153, 180) v materskom mlieku metódou plynovej chromatografie (GC-ECD)

Väčšinu laboratórnych skúšok vykonáva akreditovanými postupmi v súlade s požiadavkami STN EN ISO/IEC 17 025:2005. Kvalitu laboratórnych analýz pravidelne overuje v medzilaboratórnych a medzinárodných porovnávacích skúškach, v oblasti analýz biologických vzoriek sú to MPS G-EQUAS, ICI – DEMOCOPHES a MPS organizované NRC pre expozičné testy pri ÚVZ SR.

NÁRODNÉ REFERENČNÉ CENTRUM PRE SURVEILLANCE A LABORATÓRNU DIAGNOSTIKU RICKETTSIÓZ

MUDr. Mária Avdičová, PhD.
vedúca NRC

RNDr. Elena Kocianová, DrSc.
vedúca NRC

Náplň činnosti:

- špecializovaná laboratórna diagnostika rickettsióz – pôvodcov kliešťami prenášaných ochorení a nimi vyvolaných protilátok,
- stanovenie referenčných metód a štandardov,
- uchovávanie vzoriek biologického materiálu, ktorý obsahuje pôvodcu ochorenia, získaného z potvrdeného prípadu,
- monitoring výskytu, epidemiologické analýzy a epidemiologický dohľad,
- expertízna a metodická činnosť,
- spolupráca v danej problematike s odbornými zložkami v rámci rezortu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky – Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ÚVZ SR) a regionálne úrady verejného zdravotníctva v Slovenskej republike (RÚVZ) a so vzdelávacími inštitúciami – Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave a s príslušnými orgánmi a organizáciami Európskej únie, so Svetovou zdravotníckou organizáciou a ECDC,
- zaškoľovanie odborníkov v nových laboratórnych metodikách,
- publikačná činnosť,
- organizovanie podujatí s cieľom výmeny odborných skúseností v danej problematike,
- jedenkrát ročne podať správu o činnosti NRC hlavnému hygienikovi Slovenskej republiky.

Prehľad činnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici

Autori: doc. MUDr. Cyril Klement, CSc.
JUDr. Peter Klajban
JUDr. Anna Porubská
MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.
MUDr. Ivana Sedláčiková, MPH
MUDr. Katarína Slotová, PhD.
MUDr. Ľubica Hettychová
MUDr. Mária Avdičová, PhD.
MUDr. Pavol Adámek
Ing. Zuzana Vassányi
RNDr. Jozef Strhársky, PhD.
MUDr. Silvia Kontrošová, MPH
Ing. Radovan Lapuník

Recenzenti: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
Ing. Dagmar Komendová

Vydalo: Vydavateľstvo PRO, Banská Bystrica, www.pro.sk
Prvé vydanie, 2014

ISBN: 978-80-89057-46-7

ISBN: 978-80-89057-46-7

9 788089 057467